

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL gratis uitgegeven.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad Groningen maken bekend, dat op **DINGSdag**, den 17 December 1839, des voormiddags te 10 uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, door **H. E. A. G. COMMITTEERDE**, op nadere approbatie, publiek zullen worden Verpacht, voor den tijd van één jaar:

1. Het **VALLAAT** te **Martenshoek**,
2. Het **VALLAAT** te **Zuidbroek**.

En voor den tijd van drie jaren:

3. De **ZWIJGENDE TOL** te **Wolde**, en
4. De **DRIE STADS TOLHEKKEN** tusschen **Groningen** en **Exide**.

Waarvan de **Conditien**, 8 dagen vóór de Verpachting, ter **Stads Secretarij** ter lezing zullen liggen.

GRONINGEN den 2 December 1839.

Burgemeester en Wethouders: **J. F. VAN IDEKINGE**.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: **R. LOHMAN**.

PATENTEN.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad Groningen roepen de **PATENTPLIGTIGEN**, welke zich in de **PRIMITIEVE BESCHRIJVING** van het dienstjaar 1838, alsmede diegenen, welke als **MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN** van een **PATENT** moeten zijn voorzien, ter bekoming van **Patent** hebben aangegeven, op, om hunne **Patenten** of **Afschriften** van dezelve, van **Maandag**, den 9 December tot en met **Zaterdag**, den 21 daaraanvolgende, telkens des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, uitgezonderd des Zondags, met opgave van de **verpondingsletter** en het **nummer**, in persoon te komen afhalen.

Zullende, na verloop van laatstgenoemden dag, al de onafgehaalde **Patenten** of **Afschriften** van dezelve worden gesteld in handen van de **Deurwaarders** der **Directe Belastingen**, ten einde door hen, in gevolge art. 2 van **Zr. Ms. besluit** van den 17 December 1820, aan de huizen der belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 centen.

Terwijl aan dezelve tevens voor ieder **Afschrift** van een medeteekenenden **Deelgenoot**, wegens zegelgeld, zal moeten worden betaald 21 centen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 2 December 1839.

Burgemeester en Wethouders: **J. F. VAN IDEKINGE**.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: **R. LOHMAN**.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

CÖTHEN den 13 November.

De regering heeft het volgende besluit uitgevaardigd: »In de **Cöthensche Zeitung** van den 2 November is eene verklaring verschenen, volgens welke een gedeelte van onze aanzienlijke ingezetenen (**Honoratioren**) zoude hebben afgesproken, om voortaan niet meer met het afnemen van den hoed, maar, op militaire wijze, door een eenvoudig aanraken van den hoed met twee vingers te groeten. Daar nu andere aanzienlijke ingezetenen zich tegen deze nieuwheid in de algemeen aangenomene beleefdheidsbetuiging hebben verklaard, zoo is er van hooger zijde bepaald geworden, dat het groeten door hoed-afneming, gelijk het lange tijden gebruik en zede was, ook verder zal blijven stand houden. Van wege de landsregering wordt dit hiermede bekend gemaakt. Cöthen, 11 Nov. 1839."

TRIEST den 21 November.

Met de laatste stoomboot uit de **Levant** is hier tijing ontvangen, dat het aan eene **Turksche sloep**, met 50 à 60 **Turksche matrozen** en **soldaten** bemand, gelukt is, uit de haven van **Alexandrië** te ontsnappen en de ruime zee te bereiken. Zij zullen, meent men, eene of andere **Turksche haven** pogen te bereiken. In **Alexandrië** werd het er voor gehouden, dat de aanvoerder dezer manschap, die vóór zijne afvaart op vlugt met vele officieren van het **Turksche eskader** had ruggespraak gehouden, door hen was gelast geworden, gewigtig mededeelingen aan **Chosrew-pacha** over te brengen. Dit voorval is niet zonder gewigt; want het wordt algemeen als een symptoom der misnoedigheid en ontevredenheid beschouwd, die onder de manschap der **Turksche vloot** in de haven van **Alexandrië** heerscht.

BERLIJN den 26 November.

Het weder blijft in onze streken buitengewoon zacht; slechts gedurende acht dagen hebben wij eenige vorst gehad. De zaden loopen met werkelijk lentegroen uit; in verschillende tuinen vindt men bloeiende boomen. In de tuinen ziet men eene menigte levende meikevers; in één woord, wij hebben alhier alle kentekenen der lente. Maar, hoe aangenaam dit weder ook voor velen is, brengt het toch veel kwaads te weeg; de ziekten nemen steeds meer en meer toe.

FRANKFORT den 27 November.

De aartsbisschop van **Posen**, de heer **von Dunin**, heeft geweigerd de voorwaarden aan te nemen, onder welke hem aangeboden was geworden, eene andere verblijfplaats dan **Kolberg** te kiezen. Er heeft mitsdien geene verligting in zijnen toestand plaats gehad.

De heer **Bunsen**, vroeger **Pruissisch** zaakgelastigde te **Rome**, is thans in die betrekking in **Zwitserland** geplaatst, en dezer dagen te **Bern** aangekomen. — Den 17 dezer is in het kanton **Bern** eene talrijke vergadering van **Protestantsche notabelen** gehouden, en door deze een aan de kantons-regering gerigt verzoekschrift geteekend, waarin eenige bezwaren van hun kerkgenootschap worden ontwikkeld.

GROOT-BRITANJE.

LONDEN den 27 November.

In de omstreken van **Newport** en **Cardiff** was het, volgens de laatste berichten, weder ver van rustig, en men had noodig geacht, versterking van troepen naar laatstgenoemde plaats te zenden.

De uitgebreide gevangenis te **Monmouth** is zoo opgevuld met aangeklaagden wegens den jongsten chartistischen opstand, dat men genoodzaakt zijn zal, diegenen, welke nog dagelijks gearresteerd worden, naar elders te brengen.

De hoofden der **Chartisten** laten geene pogingen onbeproefd, om het noorden van **Engeland** in opstand te brengen. Te **Manchester** en in de meeste steden van **Yorkshire** trachten zij het werkvolk op te rijzen, en hier en daar zijn geheime vergaderingen gehouden.

Blijkens officiële opgave aan het tolkantoor, heeft de uitvoer van edele metalen uit **Londen** naar vreemde en koloniale havens, gedurende de week, welke den 21 November eindigt, bedragen als volgt: Aan zilveren munt naar **Hamburg** 254,000 en naar **Jamaica** 2,554 oncen; goud in baren naar **Hamburg** 420 oncen.

FRANKRIJKE.

PARIJS den 26 November.

De hertog van **Orleans** is, vergezeld door den hertog van **Nemours**, die hem te gemoet was getogen, gisteren achtermiddag op de **Tuilleries** aangekomen; bij het stijgen uit zijn rijtuig werd hij verwelkomd door den Koning, de Koningin, de hertogin van **Orleans**, benevens de overige prins en prinsessen van het Vorstelijk gezin.

(Part. Corresp.) De berichten uit **Madrid**, van den 10 d zer, houden in, dat de toestand dier hoofdstad nog altijd zeer bedenkelijk is, hoewel de rust tot dus verre nog niet gestoord is geworden, in weêrwil van de aanhoudende woelingen der **Exaltados**, die meer en meer het hoofd beginnen op te steken, en op allerlei wijze schrik en ontzetting onder de bevolking pogen te verspreiden. De Spaansche revolutionairen, die, naar de uitdrukking van het **Journal des Débats**, de gruwelen der eerste Fransche omwenteling willen naäpen, hebben eene zoogenoemde bloed-club opgericht, uit welke schuilhoeken de ijsselijkste bedreigingen voortkomen tegen alles, wat maar eenigzins aan de tegenwoordige orde van zaken ver-

bonden is. De heer **Arrazola**, minister van justitie, is gedwongen, niet dan in rijtuig en onder behoorlijke bescherming zich op de straat te vertoonen. Men vertrouwt echter, dat de verderfelijke aanslagen der onruststokers schipbreuk zullen lijden op den goeden geest en de veêrkracht der nationale garde en van het leger. Het ministerie is vast besloten, den storm het hoofd te bieden en het uiterste aan te wenden, om den troon van **Isabella II** tegen elke mogelijke gewelddadige aanranding op het krachtadigst te handhaven en te beschermen.

Van den 27sten. Men verhaalt, dat dezer dagen een komplot ontdekt is, en dien ten gevolge zouden heden de markies de **Crouy** en de graaf de **Crouy**, zijn neef, benevens vijf andere personen in verzeerde bewaring genomen zijn. Men wil, dat het een aanslag der **Bonapartistische partij** is.

De jongste berichten uit **Algiers**, van den 15 November, leveren een blijk op, dat de marsch van den hertog van **Orleans** van **Constantine**, door de ijzeren poort, naar die stad, de **Arabische vrijbuiters** nog weinig ontzag heeft ingeboezemd, en dat deze op nieuw eenen overmeed hebben betoond, welke voor het vervolg weinig goeds belooft. De kommandant **Rafel**, bevelhebber van het kamp aan de **Oued-Lalagh**, onderrigt, dat er eene bende **Hadjouten** in aantocht was, om zijn ruwvee op te ligen, is dezelve met eenige weinige jagers te gemoet getrokken, terwijl zijn bataljon in de wapenen werd geroepen. Des vijands overmagt niet tellende, heeft hij zich met denzelfden in een gevecht ingelaten, en is hij in eene hinderlaag vervallen, waarin hij met verscheidene der zijnen is doodgeschoten. De **Arabieren** hebben zijn lijk dadelijk het hoofd afgehouden, en zijn met hetzelfde weggevlugt, alvorens de troepen uit het kamp hen hebben kunnen bereiken. Naderhand heeft men eenige dezer vrijbuiters ontdekt en afgemaakt en de maarschalk **Valée** heeft verzekerd, dat te zullen rusten, voordat zij allen, tot den laatsten man, zouden zijn uitgeleden en gestraft.

De drukpers der hoofdstad houdt zich bijkans uitsluitend bezig met den hattis-schirif van den Sultan, waarbij het inwendig beheer van **Turkije** op geheel andere gronden wordt gevestigd, dan dit tot dus verre het geval was. De correspondenten van **Constantinopel** komen daarin overeen, dat zij het nemen van dezen belangrijken maatregel toeschrijven aan den invloed van **Reschid-pacha**, die zich, te **Parijs** en **Londen**, met de **Europesche denkbelden** heeft gemeenzaam gemaakt, en aan dezelve alnu in de raadslagen van **Abdul-Medachid** eene beslissende overhand heeft weten te verzekeren. Het is waarschijnlijk, dat dit voorbeeld voor de andere volken in het Oosten niet zal verloren gaan. Een dagblad, dat zich gewoonlyk door eenen zeer gematigden toon onderscheidt, en volstrekt niet van eene te groote overhelling naar het revolutionaire beginsel is te beschuldigen, gelooft, dat eerlang eene algemeene beweging in den zin der **Westersche beschaving** zich in **Perzië** en in **Egypte**, en veelligt nog verder, zal openbaren. De **National**, daarenboven, geeft te kennen, dat het verleenen aan de **Turken** van eene soort van constitutie, waardoor de onbepaalde opperbeerschappij van den Grooten Heer zeer wordt beperkt en bekort, gelijk staat met eene omwenteling, en tevens eene geheele verplaatsing van de onderlinge betrekkingen der **Oostersche Staten** moet te weeg brengen. Dat het nieuwe **Turksche charter**, zegt dit dagblad, slechts ten halve zijne beloften vervulle, en het grootste deel der aan de regering van den **Egyptischen Onderkoning** onderworpen volken zullen zich spoedig onder den schepter van den Sultan scharen. De constitutionele akte van den 3 Nov. bedreigt niet alleen de plannen voor de toekomst van **Mehemed-Ali**, maar de vervulling van de daarin vervatte beloften zoude op eene niet minder ernstige wijze de ontwerpen van **Rusland** in den weg staan. Volgens genoemd dagblad, zoude het ook niet onmogelijk zijn, dat Keizer **Nikolaas** alnu de schepen en troepen, die sinds tien jaren zoo herhaaldelijk den meester van **Constantinopel** te hulp gestaan hebben, ter dienste van **Mehemed-Ali** stelde. De **Gazette de France** ziet in de hervorming van het **Ottomaansche rijk** door middel van eene constitutie, waarin de gelijkheid van allen voor de wet en de vrijheid van godsdienst de hoofdbeginselen zijn, eene abdication van het **Islamismus** en den triomf van het **Evangelie**.

Een bijzondere brief uit **Constantinopel** spreekt van eene leening van 50 millioenen francs, ten behoeve der **Turksche regering**. De opbrengsten der **Douane** te **Smirna** en **Salonica** zullen tot terugbetaling dezer som dienen, waarvan de bestemming moet zijn de aanmoediging van den landbouw, en de daarstelling van openbare scholen. 300 jonge lieden zullen eerlang naar **Europa** vertrekken, om aldaar hunne opvoeding te ontvangen.

De hertog de **Blacas** heeft bij zijn testament aan den hertog van **Bordeaux** drie millioenen francs vermaakt. Hij had deze som van Koning **Lodewijk XVIII** ontvangen, daags vóór het vertrek van dien Monarch naar **Gent**. De hertog van **Bordeaux** wordt eigenaar van de in **Oostenrijk** door den heer de **Blacas**, die gezegd wordt ook aanzienlijke legaten aan de **Jezuïten** te hebben vermaakt, aangekochte grondeigendommen.

De nadering van het jaar 1840 heeft in het departement du Nord algemeen schrik verspreid. Het landvolk gelooft stijf en vast, dat de ondergang der wereld hen in eenen algemeenen waterloof zal begraven.

(Zie het vervolg van de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.)

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te **Amsterdam**, den 26 Nov., kapit. **Panman**, goede Verwachting, en den 27sten, Kuiper, Jantina, beide van **Newcastle**, - **Hubers**, **Bernardus**, en **Wijbes**, de **Vriendschap**, beide van **Riga**, - den 28sten, **Tjebbes**, de **jonge Lodewijk Antonie**, van **Suriname**, - **Masker**, de goede Trouw, van **Petersburg**, - **Wijkman**, **Fennegina Elisabeth**, van **Koningsbergen**, - den 29sten, **Kiers**, **Wenelina Kranenborg**, van **Archangel**, - **Butter**, de jonge Jan, van **Bremen**. — Te **Texel**, den 27 Nov., **Boon**, **West-Indian**, van **Suriname**, - **Duintjer**, **Catharina Frederika**, van **Londen**, - den 28sten, **B. H. Dekker**, voor **H. J. Dekker**, **Bouwina**, van **Sunderland**. — Te **Helvoet**, den 27 Nov., **Klunder**, **Catharina**, van **Liverpool**, - **Butter**, **Daniel Marius**, van **Cardiff**. — Te **Brûwerhaven**, den 28 Nov., van der **Wijk**, **Annegina**, van **Belfast** naar **Rotterdam**, - **Boll**, de jufvr. **Stijnje**, van **Liverpool** naar **Dordrecht**. — Te **Viissingen**, den 26 Nov., **Bonjer**, **Janetta**, van **Newport**. — Te **Terschelling**, den 22 Nov., **Hendriks**, **Annegina**, van **Hull**. — Te **Lissabon**, den 16 Nov., **Post**, de jonge **Arie**, van **Amsterdam**. — Te **Southampton**, den 24 Nov., **Wever**, **Gesina Jacoba**, van **Flensburg**. — Te **Gravesend**, den 24 Nov., **Admiraal**, **Neeltje**, van **Rotterdam**. — Te **Leer**, tusschen den 21 en 24 Nov., van der **Horst**, **Engelina**, **Waterborg**, **jonge Frederik**, en **Ratt**, **Margaretha**, alle drie van **Amsterdam**, - de **Groot**, de 2 **Gebroeders**, van **Bergumderdam**. — Te **Bremerhaven**, den 25 Nov., **Lijf**, **Dorothea**, van **Amsterdam**. — Te **Hamburg**, den 23 Nov., **Posthumus**, het jonge **Jeltje**, van **Rotterdam**, - den 25sten, **Bieze**, **Herstelling**, en den 26sten, **Visser**, **Johanna**, beide van **Amsterdam**. — Te **Warneumunde**, den 18 Nov., **Smitt**, **Cecilia**, van **Roussan**. — Te **Dantzic**, den 19 Nov., **Kramer**, **Juno**, van **Hamburg**. — Te **Pillau**, den 20 Nov., **Ekamp**, **Anna Clara**, van **Amsterdam**. — Te **Bordeaux**, den 21 Nov., **Jongebloed**, **Aurora**, van **Christiansand**, - den 26sten, **Schuring**, **Catharina Elsin**, van **Amsterdam**. — Te **Antwerpen** (op de rivier), den 30 Nov., **Muis**, **Anna Maria**, van **Rotterdam**. — Te **Portsmouth**, den 28 Nov., **Bergman**, **jonge Johanna**, van **Antwerpen**. — Te **Ramsgate**, den 27 Nov., **Bakker**, **Anna Catharina**, van **Amst. n. Batavia**, wegens tegenwind. — Te **Kroonstad**, den 16 Nov., de **Boer**, **Johanna Margaretha**, v. **Amst.**, - **Bergman**, **Neptunes**, v. **Antw.** — Te **Duinkerken**, den 24 Nov., **Muntendam**, **Ariane**, van **Hamburg**. — Te **Northshields**, den 21 Nov., **Moesker**, **Weldaad**, van **Amsterdam**.

Zeilklaar te **Liverpool**, den 24 Nov., kapit. **Meppelder**, **Aurora**, naar **Dordrecht**. — Te **Londen**, den 28 Nov., **Schaar**, **Geerdina**, naar **Amsterdam**.

Vertrokken van **Texel**, den 28 Nov., kapit. **Tippema**, de **Vriendschap**, naar **Londen**, - den 30sten, **Hazewinkel**, **Anja**, naar **Liverpool** (dien zelfden dag uit zee terug). — Uit het **Ville**, den 27 Nov., **Mulder**, **Jantina Gesina**, naar **Hamburg**. — Van **Maassluis**, den 28 Nov., **Berghuis**, **Anna Agatha**, naar **Belfast**. — Van **Terschelling**, den 22 Nov., **Pekelder**, **Annegina** (v. **Antwerpen**), naar **Hamburg**. — Van **Viissingen**, den 24 Nov., **Klein**, **St. Antonius**, naar **Bergen**. — Van **Belfast**, den 18 Nov., **Taay**, **Fortuna**, naar **Liverpool**, - den 19den, van der **Wijk**, **Annegina**, naar **Rotterdam**. — Van **Liverpool**, den 22 Nov., de **Boer**, **Jantina Engelina**, naar **Rotterdam**. — Van **Pillau**, den 22 Nov., **Roelfsema**, **Hillegina Geerdina**, naar **Newport** en **Rotterdam**. — Van **Pillau**, den 19 Nov., **Eilts**, **Geertruida Smit**, naar **Christiansand**. — Van **Newport**, den 23 Nov., **Zwert**, de **Vriendschap**, naar **Rotterdam**. — Van **Leith**, den 23 Nov., **Dik**, **Onrust**, naar **Sunderland**. — Van **Kiel**, den 25 Nov., **Lieffijn**, goede Verwachting, naar **Bridlington**. — Van **Dantzic**, den 20 Nov., **Wubben**, **Aaltje**, naar **Amsterdam**. — Van **Bolderaa**, den 16 Nov., **Lammers**, **Elise Helene**, en den 17den, **Ebeling**, **Antonie**, beide naar **Elseneur**.

Van Royen, den 23 Nov., Hansen, Maria, naar Koppenhage. — Van Nages, den 23 Nov., Dage, Johanna Gebina, naar Hull.
Door den Texelschen foodschipper T. P. Griek is den 24 Nov., op de kooze van Noord-Voorland, in goeden staat zellende gepraaid het barkschip Anna Catharina, kaplt. P. Bakker, van Amsterdam naar Batavia, hebbende de wind W.Z.W., dubbel gemaakte marszelskoelte.
Te Liverpool heeft den 20 Nov. een' aanvang gemaakt met laden het schip *Yontine*, kapit. B. H. Gust, voor Amsterdam.
Het schip *Elisabeth Jacobs Tromp*, kapit. Jobs, van Memel naar Harlingen, bij Clay gestrand, is den 27 Nov. als wrak aldaar openlijk verkocht voor 41 p. st. 15 sh.
HARLINGEN den 26 Nov. Den 24 daer is alhier binnengekomen kapit. Cousins, en den 25sten, Disney, *Union*, beide van Londen; — Rentes, *Alida en Lucas*, van Amsterdam, — den 26sten, Nielsen, *Tananger*, van Stockholm.
DELFTZIJL den 2 December. Den 25 Nov. zijn alhier binnengekomen kapit. Sikkema, *Zeemanshoop*, van Noorwegen, — den 26sten, Ottens, *Josefina Marianna*, van Riga, — den 27sten, Barghoorn, *Trijntje*, van Emden, — Kuipers, *Neeltje*, van Bremen, — den 28sten, Hagedoorn, 4 *Gebroeders*, van Basfeld, — Gnodde, 3 *Gebroeders*, van Bremen, — den 29sten, Stoetje, *jonge Maria*, en den 1 Dec., Mulder, *Bina en Margaretha*, beide van Leer, — Visser, *Pietje*, van Hamburg, — den 2den, de Boer, *Goede Verwachting*, van Bremen. — Vertrokken den 27 Nov., Kroeze, *Jonge Jaap*, naar Hamburg, — de Jong, *Alida Gezina*, op avontuur, — Hazekamp, *Margaretha*, naar Leer, — Heisma, *Josefina*, naar Grietzijl.

*. GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP, enz. onder den naam *PICTURA*, op DINGSdag, den 3 December, des avonds te 7 uren, in het Lokaal in de Pelsterstraat. — KUNST-BESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, fungerend Secret.

GENOOTSCHAP:

Ter bevordering der *Natuurkundige Wetenschappen*,
Op MORGEN, WOENSDAG, den 4 December. Sprekers: Dr. D. DE VRIES REILINGH en Dr. G. A. STRATINGH.

GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der Maatschappij: *Tot Nat van 't Algemeen*, op Vrijdag, den 11 December 1839, ter gewone tijd en plaats. — REDEVORING. — BIJDRAGE.

Namens het Bestuur:
J. VAN CLEEFF,
Secretaris van Correspondentie.

TOONEEL-SOCIETEIT,

IN DEN SCHOUWBURG *UTILE ET DULCE*.

ZATURDAG, den 7 December 1839: DE PLEEGDOCHTER, of DE SINT-NIKOLAAS-GESCHENKEN, nieuw Tooneelstuk. Daarna: DE DRIE MINNAARS IN ANGST. Blijspel.

MAANDAGS CONCERT.

Aan de HH. LEDEN wordt bekend gemaakt, dat het EERSTE CONCERT zal plaats hebben op MAANDAG, den 9 December e.k.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIJDEN.

*. Heden beviel van eenen ZONN Vrouwe A. C. ALIDA VAN EKENSTEIN, geliefde Echtgenoot van

Mr. J. BURMANIA VAN DER KEMPER.

LEEUWARDEN den 23 November 1839.

Eenige kennisgeving.

*. Heden verloor van eenen ZONN J. VAN HEERDE, Echtgenoot van G. SMIT,

Koek- en Banketbakker in de Poolestraat.

GRONINGEN den 29 November 1839.

*. Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZONN Sjoukina HELENA LIJBERING, geliefde Echtgenoot van

P. B. BRUINS.

GRONINGEN den 30 November 1839.

NB. Deze dient tot algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*. Mijne beminde Echtgenoot H. VAN DIJK verloor van eenen welgeschapenen ZONN.

J. A. VAN KREGTEN.

WINSCHOTEN den 30 November 1839.

P.S. Familie, Vrienden en Bekenden worden verzocht, dit bericht als eenige kennisgeving aan te merken.

*. Getrouwd:

J. H. H. GEERTSEMA VAN SJALLEMA

en

Vrouwe A. D. C. BOURICIUS VAN IDEMA.

HEERENVEEN den 27 November 1839.

Eenige kennisgeving.

*. Getrouwd:

GEERT STARRÉ

en

MARTJE MIEDEMA.

GRONINGEN den 28 November 1839.

*. Getrouwd:

R. BOSMA,

Med. et Art. Obst. Pract. te Grootegast,

en

K. HELLINGA,

van Friesland.

GRONINGEN den 27 November 1839.

*. GRONINGEN den 28 November 1839. Heden overleed alhier tot onze smart, in den ouderdom van ruim 73 jaren, onze dierbare Vader WIJBRANDUS HOLWERDA, Emeritus-Predikant van de *Heroornse Gemeente te Haven*. Na een langzaam verval van krachten, was zijn uiteinde zacht en kalm, en hij stierf in het vast geloof aan dien Heer, voor wien hij leefde, en dien hij 47 jaren getrouwd verkondigde.

Uit aller naam:

D. HOLWERDA.

*. Heden trof mij de sedert eenige weken gevreesde slag, daar het God behaagde een einde te maken aan het leven van mijne dierbare eenige Zuster TRIJNTJE MELLES. Zij stierf in den nog bloeienden leeftijd van 34 jaren en 11 maanden. Diep treurig over dit voor mij zoo smartelijk gemis, geef ik langs dezen gebruikelijken weg daarvan kennis aan Vrienden en Bekenden, van welker deelneming ik mij overtuigd houde.

GRONINGEN den 29 November 1839.

J. S. MELLES.

Mede namens mijne aangehuwde Zuster.

*. Heden overleed, na een kortstondige ziekte, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM FRANSSEKUS WEGMAN, in den ouderdom van 58 jaren, na een gelukkige Echtvereeniging van bijna 31 jaren.

GRONINGEN den 29 November 1839.

M. BUISSINK,

Wedw. WEGMAN.

*. GRONINGEN den 29 November 1839. Heden overleed ons eenig KINDJE, in den ouderdom van acht maanden.

R. J. VAN KREGTEN.

W. C. VAN KREGTEN, geb. ALTING.

Eenige kennisgeving.

*. Heden overleed zeer spoedig ons jongste ZOONTJE.

F. DE WERTH.

W. VAN MEEREN.

GRONINGEN den 29 November 1839.

*. Heden nacht, omstreeks half twee, ontliep zeer zacht mijne geliefde jongste Dochter LOEUWIENA. Eene langdurige ziekte van 5 maanden maakte een einde aan haar nog zoo jeugdig leven van 22 jaren en 7 maanden. Hoe treffend dit verlies voor mij en mijne Kinderen ook zij, wordt het eenigzins gelanigd door de stellige hoop, die zij op een hooger en beter leven koesterde.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

ULBOM den 29 November 1839.

W. E. BRONSEMA,

Wedw. L. R. WERKMAN.

De GRONINGER VOLKSALMANAK; voor 1840, wordt heden bij J. OOMKENS uitgegeven, en is bij J. OOMKENS, J. ZOON, en verder alom te bekomen: ingenaaid à f 0 — 75, in carton en keker f 1 — 00, dito verguld à f 1 — 25.

*. Bij J. OOMKENS is gedrukt, bij J. OOMKENS, J. ZOON, en alom te bekomen:

Mr. A. L. WICHERS en Dr. W. GLEUNS, JR., HET HARTZGEHEERDE EN DE RIJNSTROOM; *Reisverhalen*. Tweede en laatste Deel, met Platen. f 4 — 00.
HET, twee Deelen compleet, f 8 — 30.

VOOR ST. NIKOLAAS.

FABRIELEN en GEDICHTJES, 2de Druk, met 24 Plaatjes, door J. J. A. GOEVERNEUR, à f 0 — 90.
HOE LANGER HOE LIEVER, met 26 Plaatjes, door denzelfden, à f 0 — 90.
VRIJTELSELTJES BIJ MOEDERS SCHOOT, met 24 Plaatjes, door denzelfden, à f 0 — 90.
HET LAATSTE BOEKJE, met 24 Plaatjes, door denzelfden, à f 0 — 90.
DE WINTER, een Leesboekje voor jonge Kinderen. Naar het Engelsch, met 6 gekleurde Platen, door J. J. A. GOEVERNEUR, à f 1 — 20.
Bovenstaande Werkjes zijn bij W. VAN BOEKEREN uitgegeven en alom te bekomen.

*. Bij J. BOMELINGH, te Groningen, wordt uitgegeven en is alom te bekomen:
I. BIJBELSCHE GESCHIEDENISSEN voor KINDEREN, in Verhalen, gevolgd naar LÖHR, door Dr. H. J. NASSAU. Derde, verbeterde Druk. De prijs is f 0 — 60.

HET ZELFDE, op Velin Papier, ingebonden, met Platen, f 1 — 00.
voor de Scholen, Oude Testament, f 0 — 25.
Nieuwe Testament, f 0 — 25.

II. GEDICHTJES voor KINDEREN. Tweede Druk, met 12 gekleurde Plaatjes, f 0 — 40.

IDEM zonder Plaatjes f 0 — 20.

III. HANDBOEK DER WELLEVENDEHEID, of AANWIJZING om zich in de samenleving welvoegelijk te gedragen; inhoudende: Voorbeelden van mondelijke en schriftelijke gelukwensen, beleefdheid, noodigheden, aanbevelingen, verzoeken, verschooningen, enz. bij allerlei gelegenheden, met de daaraan passende antwoorden. Voorts regels, volgens welke men zich in een Geselschap, in de Kerk, op Bals, Concerten, aan Tafel en jegens aanzienlijke Personen moet gedragen, en wat men ten aanzien zijner Woning, Kleding, Houding, Spraak en Manieren moet in acht nemen. Derde Druk. De prijs is 90 Ct.

IV. J. HAZEU, C. ZOON, DE NIEUWE STICHTELIJKE LIEDEREN, op vier stemmen gebracht door B. SMIT. Eerste Deel. Vijfde Druk. De prijs is f 1 — 25.

V. ZESENTWINTIG KORTE PRELUDIUMS uit de meest gebruikelijke Toonaarden, bij het spelen der Psalmen en Evangelische Gezangen, door Th. RÖMELINGH. De prijs is f 0 — 40.

VI. LEVEN, DADEN en KARAKTER van Prins BLÜCHER van WAHLSTADT, door Dr. RAUSCHNICK, met Portret. De prijs is f 3 — 60.

Ook zijn bij denzelfden te bekomen: HOOGDUITSCH en HOLLANDSCH ALMANAKKEN voor 1840, FRANSCH en HOLLANDSCH KINDEWERKJES met Platen, HEEREN en DAMES ALBUMS, ENZ.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN

zijn bij KETS & LAMBERTS, te Dordrecht, heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. A. E. VAN NOOTHOORN, NEDERLAND EN DE NEDERLANDERS, in vlugtige trekken geschetst, f 1 — 60.

II. VAN VROLIJKHEID, VERHALEN VOOR VRIENDEN, f 1 — 40.

III. SELENA QUINQUIVOLNERA, Vrouwenpiegel of Lektuur voor Dames, f 1 — 75.

IV. WAAROM IS DE JENEVER ERGER DAN DE CHOLERA? EN KAN HIJ IN NEDERLAND AFGESCHAFT WORDEN? f 0 — 45.

V. A. RADJIS, DE FAMILIE VAN ANDOUSE, een geschiedkundig Verhaal, uit de Tijden der Dragonnades, onder de regering van Lodewijk XIV, in Frankrijk, twee Deelen compleet, met in koper gegraveerden Titel en Vignet, f 6 — 60.

VI. A. C. EDDELING, DAGBOEK EENER REIS NAAR RUSLAND met Zr. M. oorlogsbek DE PANTHER, met een gegraveerd Vignet, f 1 — 40.

VII. LEVENS- en KARAKTERSCHETSEN ter bevordering des Christendoms, 2 Dln., f 3 — 00.

Nog zijn door denzelfden in dit jaar verzonden:

VIII. A. RADJIS, BIJBELSCH HUISBOEK of CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN over sommige Bijbelplaatsen des N. T., vooral ingerigt voor huiselijk gebruik, 5 Deelen, f 13 — 10.

IX. BIJBELSCH HUISBOEK, of CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN over sommige Bijbelplaatsen der Handelingen der Apostelen, vooral ingerigt voor huiselijk gebruik, 1ste Deel, f 2 — 50. NB. Met nog één Deel zal dit Werk compleet zijn.

X. AAN MIJNE JEUGDIGE MEDECHRISTENEN bij hunne openlijke intride in de Christelijke Kerk. Tweede Druk, f 0 — 50.

XI. LEERREDE OVER 'S HEILANDS BEDE: *Heilige Vader, bewaar ze in uwen naam!* uitgesproken bij de plechtige bevestiging van Lidmaten, f 0 — 40.

XII. VERZAMELING VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN over Opvoeding, Onderwijs, Beloonen en Straffen, ten dienste van jeugdige Onderwijzers, zamengesteld door een Gtal Amsterdamsche Onderwijzers, f 0 — 60.

*. Bij W. E. J. TIJENK WILLINK, te Zwolle, is van de pers gekomen: H. VAN BLANKEN, ESSAI SUR LA RESOLUTION DES EQUATIONS, 60 Cents.

HET GEBED DES HEEREN, of het Onze Vader, dichtelijk gevolgd en uitgebreid door J. Th. BÜSER, 20 Cents.

VOOR ST. NIKOLAAS-GESCHENKEN:

KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME VERHALEN VOOR DE JEUGD. Bevattende 31 belangrijke en onderhoudend geschrevene Verhalen, ter bevordering van *Deugd en Godsdienstigheid*, met 2 pl. De prijs is slechts 60 Cents.

J. Th. BÜSER, DICHTERLIJKE KLEINIGHEDEN, tot opwekking van Smaak, Godsdienstig Gevoel en Vaderlandsliefde.

Zeer geschikt voor meergevorderden, als overgang van de Kindergedichtjes tot de eigenlijke Poëzij. Met een keurig Vignetje, f 1 — 25.

*. Bij H. FRIJLINK komt heden van de Pers:

I. TESSELSCHADE, JAARBOEKJE voor 1840. Bijeenverzameld door E. J. POTGIETER, met Vignet en zes Platen, naar Schilderijen van D. TENIERS en C. SCHALKEN, en voorts naar Teekeningen en Schilderstukken van de Heeren C. KRUSEMAN, N. PIENEMAN, B. C. KOEKKOEK en anderen, alle op staal gegraveerd door de Heeren J. DE MARE, J. P. LANGE, D. J. SLUYTER en J. W. KAISER. Prijs f 4 — 50. — Een Almanak voor 1840, in fraai gedrukt omslag, wordt gratis er bij geleverd.

De Uitgever bevoelt deze waarlijk kostbare onderneming, in alle bescheidenheid, de aandacht van alle Voorstanders en Bevorderaars van Vaderlandsche Kunst en Letterkunde aan. Hij had zijne gemaakte kosten zeer licht aanmerkelijk kunnen verminderen, indien hij zich van *nagruvers*, of (wat nog gemakkelijker zoude zijn geweest) van *afdrucken van Engelsche annual-platen* had willen bedienen, daar onze burea aan gene zijde van het Kanaal zeer genegen zijn, den Hollandschen Boekhandelaar daarmede voor een prijsje te gerijven; doch hij begreep, dat zoo iets de onderneming tot weinig eer zoude hebben gestrekt, en hij daardoor tevens ook weinig aanspraak had kunnen maken op de ondersteuning van hen, die het met *Vaderlandsche Kunst en Letterkunde* wel meenen. Hij durft gerust het Plaatwerk in dit Jaarboekje aanvoeren als bewijs van den vooruitgang der Graveerkunst hier te lande.

II. DE FRIJHEER VAN SANDAU, of HET GEMENGDE HUWELIJK; eene Geschiedenis uit onze dagen. Naar het Hoogduitsch van Dr. K. G. BRETSCHNEIDER, Schrijver van *Hendrik en Antonio*, enz. De Prijs van dit hoogst belangrijk werk is f 2 — 60.

III. REISONTMOETINGEN VAN JOACHIM POLSBROEKERWOUD EN zijne VRIENDEN, uitgegeven door FLERK. Eerste Stukje, met Omslag en Plaat, beide op Staal gegraveerd.

Dit werk zal met nog eenige stukjes vervolgd worden, die op den eersten der maand, te gelijk met het *Leeskabinet*, zullen worden verzonden. Daar de Uitgever op een ruim debiet hoopt, heeft hij den prijs van ieder stukje gesteld op slechts 30 cents.

UIT HET GEDENKBOK VAN EEN DORSPREDIKANT.

LEVENSAANBEELDEN. — AANTBEKENINGEN.

INHOUD: De aanvaarding van het Predikambt. De Krankzinnige. De Jood. De Wanhopige. De Dweepster. De Verleider. De mensch in strijd met zich zelve.

Bovenstaande Werk is gedrukt bij H. V. HUISINGH, te *Wierichoten*, en mede alom verkrijgbaar gesteld. Prijs 3 gulden.

* Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te *Amsterdam*, Kalverstraat, bij den Dam, no. 9, is verschenen en alom verkrijgbaar gesteld:

C. J. FORTUYN, VERZAMELING VAN WETTEN, BESLUITEN EN ANDERE REGTSBRONNEN VAN FRANSCHEN OORSPRONG, in zoo verre deze, ook sedert de invoering der nieuwe Wetgeving, in Nederland van toepassing zijn. 1ste Deel, 1669—1798, gr. 8vo., f 6—20.

Volgens vroeger uitgegeven Prospectus, blijft de teekening van dit werk tot de verschijning van het tweede Deel open; de daarna verhoogde prijs van het eerste Deel zal f 6—55 zijn; in geen geval zal het werk vier Deelen te boven gaan.

J. VAN GEUNS, NATUUR- EN GENEESKUNDIGE BESCHOUWINGEN VAN MOERASSEN EN MOERASZIEKTEN, in verband met de vraag: Of de Droogmaking van het Haarlemmermeer nadeelige gevolgen hebben zal voor de gezondheid der bewoners van nabij gelegene plaatsen en der arbeiders aan het meer. Met een Kaart van het Haarlemmermeer, gr. 8vo., f 4—00.

FR. DE GREVE, ORATIO DE JONA DN. MEIJERO, Icto, de patria deque jurisprudentia et nomothetica praeclare merito, 8vo maj., f 0—75.

PH. GUIL. V. HEUSDE, CHARACTERISMI PRINC PHILOS. VETT., SOCRATIS, PLATONIS, ARISTOTELIS. Ad critic. philosoph. ration. commend., 8vo maj., f 3—30.

J. VAN JAARSVELDT, THEOR.-PRACTISCHE U. VERGLEICHENDE HOLLAND. SPRACHLEHRE, f. Deutsche, z. Gebrauche in Schulen u. f. d. Selbstunterricht. 1838, gr. 8vo., f 2—80.

SM. MULLER, LEERREDE ter gedachtenis der 25jarige Evangelisbediening in de Doopsg. Gemeente te *Amsterdam*, gr. 8vo., f 0—60.

DE NOODZAKELIJKHEID VAN TWEE GEREGTSHOVEN IN HOLLAND, aangetoond bij de herziening der Grondwet, gr. 8vo., f 0—30.

PHILOSOPHORUM GR. VETT., praesert. qui ante-Plat. floruerunt operum reliquiae Rec. et illustr. SIM. KARSTEN, 1838, 8vo maj. Vol. II, f 6—50.

Etiam sub titulo:

EMPEDOCLES AGRIG. carmin. reliq. De vita ejus et stud. disser., fragm. explic., philosoph. illustr. SIM. KARSTEN, f 6—50.

GHF. H. V. SCHUBERT, REIS NAAR HET OOSTEN, gedurende de jaren 1836 en 1837. Uit het Hoogduitsch vertaald, 1ste Deel, gr. 8vo., f 5—20.

CORN. ANNE DEN TEX, ENCYCLOPAEDIA JURISPRUDENTIAE, 8vo maj., f 5—75.

J. R. THORBECKE, AANTEKENING OP DE GRONDWET, f 3—90.

De geachte Schrijver (*Hoogleraar te Leiden*) van dit laatste werk heeft aan het slot van hetzelfde gevoegd: „G. K. VAN HOGENDORP'S *Schets van een Grondwet voor de Vereenigde Nederlanden*, welke de Commissie van 1814 tot leiddraad harer overwegingen nam, en op zoo vele punten woordelijk behield. Dit zoo gewichtig stuk is tot nog toe maar voor een gedeelte bekend; hetzelfde zal vooral in deze dagen met zoo veel te meer belangstelling ontvangen worden.

W. H. DE VRIESE, HORTUS SPAARN-BERGENSIS. Enumeratio stirpium quas, in villa Spaarn-berg prope Harlem, alit A. V. D. HOOP, 8vo maj., (Acced. 2 tabb. lithogr. color. expr.) f 2—90.

Vroeger is bij denzelven verschenen:

G. CH. CRUSIUS, VOLLEDIG GRIEKSCH-NEDERDUITSCH WOORDENBOEK VOOR DE GEDICHTEN VAN HOMERUS, benevens een Verklaring der moeilijke plaatsen, der gebruiken en instellingen van het heldentijdvak en van de eigennamen. Ten dienste der scholen. Voor Nederd. scholen bewerkt door HM. POL, 1837, gr. 8vo., f 5—40.

SM. MULLER, LEERREDENEN, 1836, gr. 8vo., f 3—80.

* Bij G. PORTIELJE, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. HENRY MASTERTON, HISTORISCH-ROMANTISCH TAFEREEL uit de tijden van KAREL I. Naar het Engelsch van G. P. R. JAMES, Esq., Schrijver van *Maria van Bourgondië*, *Eene onder Duitzend*, de *Roover*, enz., enz., door STEENBERGEN VAN GOOR, in drie Deelen, met gegraveerde Titels en Vignetten, à f 8—60.

II. DE HELER, Romantisch Tafereel. Naar het Fransch van H. FALLEE, twee Deelen compleet, met Titels en Vignetten, à f 4—80.

De karakters der hierin voorkomende deugdzaame en misdadige wezens zijn zoo krachtig geteekend, de gevolgen van deugd en misdrijf zoo juist geschetst, dat jonge lieden, en ook zij, die reeds de jaren van onderscheid bereikt hebben, hieruit een treffend voorbeeld tot waarschuwing kunnen afleiden.

III. KEUR VAN GEDENKWAARDIGE TAFEREELEN uit de Romeinsche Geschiedenis, van de vroegste dagen tot op den val van het Westersche Keizerrijk, door G. ENGELBERTS GERRITS, in twee Deelen; in post 8vo., velijn papier, met Platen, compleet in halve linnen Banden, à f 5—60.

Eene Keur uit de Romeinsche Geschiedenis bezitten wij tot heden niet; ongetwijfeld zal dit werk bij onze Landgenooten welkom zijn.

IV. NIEUWE EN ONFEILBARE GENEESWIJZE VAN DE JICHT EN HET RHEUMATISMUS, benevens een aanwijzing van de vereischte en noodzakelijke Leefregelen, welke bij deze Ziekten gevorderd worden. Bepaaldelijk voorgesteld aan hen, die aan dezelve lijden, door ARCHIBALD FRANCIS GORDON, Ridder, Professor en Doctor in de Geneeskunde, Lid van alle voorname, zoo Binnen- als Buitenlandsche Geleerde Genootschappen, enz., enz. Uit het Engelsch, naar de vijfde uitgave, à f 0—70.

Dit Werkje is van een onschatbare waarde voor hen, die aan Jicht of Rheumatismus lijden, daar zij door hetzelfde een heilzame geneeswijze leeren kennen, waarvan de Vertaler door eigene ondervinding de overtuigendste bewijzen bezit — „daar ik (zegt de Vertaler) het verkrijgen mijner gezondheid hieraan te danken heb.”

V. GROOTVADER ST. JULIEN ONDER ZIJNE KLEINKINDEREN EN HUNNE SPEELMAKERS. Naar het Fransch, tweede Druk, met 8 gekleurde Platen, in halve linnen Band gebonden, à f 1—20.

Een fraai geschenk voor de op handen St. Nikolaas- en Nieuwjaarsfeesten.

VI. HET LEVEN EN BEDRIJF van Dr. M. LUTHER, bewerkt door B. T. LUBLINK WEDDIK, Predikant bij de Evangelisch-Luthersche Gemeente, te *Amsterdam*. Twee Deelen, met Portret, Titel en Vignet, gr. 8vo., à f 8—60.

PORTRET van Dr. M. LUTHER, afzonderlijk, proefdrukken op groot papier, à f 1—00.

VII. BIJBELSCH MAGAZIJN VOOR ALLE STANDEN, ter verspreiding en bevordering van kennis der Heilige Schrift. Een geheel oorspronkelijk werk, zamengesteld door eenige Vaderlandsche Leeraren, versierd met fraaie Staalplaten.

Van dit Werk zijn reeds Vier Afleveringen aan H. H. Intekenaren afgeleverd. Het Prospectus van Uitgave, benevens de verschenen Afleveringen zijn bij alle Boekhandelaren voorhanden. De prijs van 52 Tafereelen, met 52 fraaie Staalplaten, op extra zwaar groot royaal formaat papier gedrukt, bij teekening, (buitengewoon laag gesteld) is slechts f 4—25. — Het Prospectus is alom gratis te bekomen.

* Bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, komt heden van de Pers en is verzonden:

I. Wedw. VAN MEERTEN, MEVrouw BELCOUR ONDER HARE GEHUWDE VRIENDINNEN, met Vign. in Karton, . . . f 2—20.

Terwijl met succes wordt gedebiteerd:

II. CHRISTEMEIJER, NIEUWE BIJDAGEN tot de GESCHIEDENIS van het STRAFREGT, in Verhalen; met Vignet, . . . f 3—35

III. Wedw. VAN MEERTEN, UITSPANNINGSUREN, voor LICHAAM EN GEEST, der Nederlandsche Jeugd aangeboden en opgedragen aan Prinses SOPHIA, met Pl., à f 1—25, IDEN met gekl. Pl. f 1—50.

IV. BOSDIJK, TWEEDE EN DERDE HONDERDTAL RAADSELS voor de beschaafde Jeugd; ieder . . . f 0—30.

V. DE LEER DER HERVORMDE KERK . . . f 0—75.

VI. EENVOUDIGE VERKLARING van de XII GELOOFSARTIKELLEN, de X GEBODEN en het ONZE VADER, tot het doen van Belijdenis voor Onkundigen en Bejaarden, . . . f 0—25.

VII. HETZELVE VERKORT, vooral ten dienste van hen, die niet lezen kunnen, . . . f 0—10.

Deze Boekjes zijn reeds door onderscheidene Predikanten ingevoerd.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ.

De Boekhandelaar N. C. VAN DER VEER zal, ten zijnen Huize, aan de Groote Markt, op Donderdag, den 12 December 1839 en volgende namiddag, publiek verkoopen: een fraaie VERZAMELING van BOEKEN, in verschillende Talen en Wetenschappen, waaronder een MEDICIJSCH BIBLIOTHEEK, INSTRUMENTEN en RARIETEITEN en een groote TELESCOOP van HERSCHEL, nagelaten door den Wel Ed. Heer J. A. RÖMER, in leven Med. Dr. te *Bolsward*. De Catalogus is voor 5 Centen te bekomen.

De ondergeteekende, die dagelijks met zijne DILIGENCE voor het Logement de *Gouden Zon* afrijdt, zal, van den 3 December af, afrijden voor het Logement DE *GOUDEN ZWAAN*, in de Oosterstraat.

T. J. MUNTINGA.

* Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Maandag, den 23 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van C. BAKHAUS, in het *Blaauwe Paard*, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Een HUIS, get. no. 76, zijnde een florisante HERBERG, met SCHUUR, STALLING en ZOMERHUIS, DE *ROODE HAAN* genoemd, met de VASTE BEKLEMMING van het Heem, Huis, den Tuin, Weg, Dijk en het Land, te zamen groot 10 B., 2 R., 60 E., onder *Warfhuizen* en *Oldehove*, met het genot van het REGT van OVERZETTING over het *Reidiep*, alsmede de SCHOUW, het SCHUITJE en TOEBEHOOREN; zullende jaarlijks op Midwinter tot huur doen f 144—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 43 R., 90 E. Land, onder *Warfhuizen*, zullende tot huur doen f 11—00.

III. DITO van 1 B., 10 E., zullende tot huur doen f 8—00.

IV. DITO van 2 Stukken Land, te zamen 1 R., 28 R., 30 E., zullende tot huur doen f 8—87.

V. DITO van 1 B., 6 R., 90 E., zullende tot huur doen f 8—00.

VI. DITO van 96 R., 30 E. Land, aldaar, zullende tot huur doen f 7—00.

VII. Den EIGENDOM van een Heemstede, doende tot heemhuur f 3—00.

VIII. DITO, doende tot heemhuur f 1—50.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

* Mr. J. J. DE SITTER, openbaar Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Maandag, den 23 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mevrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Een aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, geteekend U 98 V, rood F 329, staande, op vrij eigen grond, Westzijde in de Heerestraat, te *Groningen*, hebbende eenen vrijen uitgang door een mandeeligen gang naar de Pelsterstraat.

II. Een fraaie, nieuws aangelegden TUIN met Zomerhuis, Keuken en Regenbak, gelegen vooraan in de Raamsteeg, in den Bredde Gang, te *Groningen*, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht f 15—30.

Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer Mr. E. VAN ERDE en Mevrouw.

Om de Behuizing op den 1 Mei en den Tuin op den 12 Maart 1840 te aanvaarden.

Gemelde Goederen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, bezigtigd worden; terwijl de Conditionen en Eigendomsbewijzen, drie dagen bevorens, op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

* Mr. E. VAN ERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, gedenkt, op Vrijdag, den 27 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein C. BACKHAUS, in het *Blaauwe Paard*, aan het Nieuwe Kerkhof, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Een ruime en aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met eenen grooten TUIN en een STALLING of een PAKHUIS, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, op den hoek van de Kerkstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. H 59 V, rood N 39, wordende door J. LIJBERING bewoond.

II. Een BEHUIZING, staande ten Noorden in de Noorder- of derde Kerkstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. H 60 V, rood N 198, wordende door den Schipper ROZEMA in huur bewoond.

III. Een HEEREN BEHUIZING, staande en gelegen ten Oosten in de Nieuwe Ebbingestraat, bij de Ebbingespoort, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. H 236 V, rood O 3, wordende door den Heer Luitenant KRAAL in huur bewoond.

IV. Een BEHUIZING met een BLEEKVELD en een TUIN er achter, staande en gelegen in de Bloemstraat, te *Groningen*, doende jaarlijks de Behuizing f 1—99 en de Tuin f 6—30 grondpacht, get. H 179 V, rood O 224, wordende door de Wedw. LINTEL in huur bewoond.

V. Een WOONKAMER en STALLING, staande Westzijde aan het Boterdiep, te *Groningen*, op vrij eigen grond, met een mandeeligen Gang en Put, get. I 108 V, rood O 89, wordende door de Wedw. POELMA in huur bewoond.

VI. Een DITO met OPENE PLAATS, mede aldaar, in een Gangje, achter de vorige, op vrij eigen grond, get. I 109 V, rood O 88, wordende door C. EVENHUIS in huur bewoond.

VII. Een BEHUIZING, staande Oostzijde aan het Boterdiep aldaar, get. I 32 V, wordende door H. GROENEWOUD en Vrouw in huur bewoond.

Voorts, om voor den tijd van één jaar te verburen:

VIII. Ongeveer 4 Bunders LAND, gelegen in twee Stukken aan den Korreweg bij *Groningen*.

Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer W. KEIZER en Mevrouw. Om de Landerijen op den 12 Maart, doch de Behuizingen op den 1 Mei 1839 te aanvaarden.

Over het verkochts kan de helft van den Koopschat, naar 5 pCt., blijven staan.

Gemelde Behuizingen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden; terwijl de Veilconditionen en Eigendomsbewijzen, drie dagen vóór den Verkoop, op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

Mr. E. VAN ERDE,

Advokaat en Notaris.

Verkoop van opregt ZEEUWSCH IJPEN en ESSCHEN HOUT.

Op DONDERDAG, den 5 December 1839, des morgens te 11 uren, zal, door de Firma BOS & COMP., bij den Ebbingehoog, bij Uitmijning worden verkocht: Een extra mooie Lading zware IJPEN en ESSCHEN BOOMSTAMMEN, van diverse dikte en lengte, direct uit *Zeeland*, door Schipper JOOSTEN, aangevoerd.

GROOTE HOUTVERKOOPING te PEIZE,

voor de Erven HARM HARMS FREERKS, van een groot aantal Stammen EIKEN-, IJPEN-, ESSCHEN- en BEUKEN BOOMEN, op Wortel staande te *Peize*, waaronder veel zwaar Hout, geschikt voor den Scheepshouw en allerlei Timmerwerk; zullende gehouden worden te *Peize*, op Woensdag en Donderdag, den 11 en 12 December 1839, telkens des voormiddags te 10 uren te beginnen.

De IJPEN en Esschen zullen op den eersten dag worden geveild.

WESTERVELDE den 29 November 1839.

H. H. VAN LIEB.

Verkoop van zeer zwaar EIKENHOUT.

Op DONDERDAG, den 19 December 1839, des voormiddags te 10 uren te beginnen, zullen, te *Exter*, Gemeente *Antloo*, publiek worden verkocht:

Ruim 200 aldaar op Stam staande zware EIKENBOOMEN, nabij den *Exter Klappijk*; waaronder Molenassen; voorts alles bijzonder geschikt tot Scheepshouw en alle andere Timmerwerken; toebehoorende aan JAN JOLING, te *Exter*.

ASSEN den 30 November 1839.

A. HOMAN,

Notaris.

HET GRAAUWE PAARD te Holwerd.

De Notaris B. IJFMA en de Griffier J. J. HEEP, te *Holwerd*, zullen, op Zaterdag, den 21 December 1839, des avonds te 5 uren, in onderstaande Herberg, bij de finale toewijzing verkoopen:

De florisante en van ouds gerenomeerde HUIZING en HERBERG met STALLING te *Holwerd*, HET *GRAAUWE PAARD* genoemd, bij D. J. POSTHUMUS als huurder in gebruik; den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van f 3025.

Op WOENSDAG, den 4 December 1839,

des voormiddags te 10 uren, zullen, ten overstaan van Mr. R. FEITH, Advokaat en Notaris, residerende te Zuidbroek, in het Huis Bareveld, in het openbaar in koop worden aangeboden: 18 B., 91 R., 70 E. HOOGVEEN en ONDERGROND, liggende te Gieten, bij het Kadaster Sectie B no. 461 en 462, verdeeld in twee Veenplaatsen, behorende aan de Erven J. J. CREMERS en C. J. NICOLAI, Ehelieden. De aanvaarding dadelijk; de betaling den 1 Nov. 1840, en met rente den 1 Mei en den 1 Nov. 1841, in drie gelijke deelen.

Nader onderrigt is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris en van Mr. J. J. CREMERS, Adv. en Not. te Groningen, bij wien de Voorwaarden van Verkoop acht dagen bevorens zullen ter lezing liggen.

Mr. R. FEITH.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te Sappemeer, zal, op Zaterdag, den 21 December 1839, des avonds te 5 uren, in het Bonthuis te Sappemeer, in Percelen, publiek te koop presenteren: De VASTE GOEDEREN, nagelaten door wijlen JAN JACOBS STEL.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te Sappemeer, zal, op Maandag, den 23 December 1839, des avonds te 5 uren, ten Huize van JURJEN SCHREUDER, Logementhouder te Sappemeer, in Percelen, publiek te koop presenteren: eene BEHUIZING, een' TUIN en eene Plaats LAND, groot te zamen 3 B., 91 R., 20 E., te Sappemeer, Zuidkant, en eene Plaats LAND, groot 3 B., 31 R., 30 E., in het Kleinemeer, Zuidkant, gelegen, behorende aan de Erven HUG MEES FEEBURG.

Te gelijk zullen voor 3 jaren worden Verhuurd: de 2 Kampen LAND, te Kleinemeer, het stuk WEIDELAND, te Foxhol, en het HOOILAND, op de Westerbroekster Zuidermade, behorende aan de Weduwe ALBERT KREMER, te Kleinemeer.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

HOUTVERKOOPING in het Tolberder Bosch.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris op de Leek, zal, op Vrijdag, den 27 December 1839, en, des noodig, den volgende dag, telkens des morgens te negen uren, publiek verkoopen: 500 à 600 EIKEN en ANDERE BOOMEN, staande in het Tolberder Bosch, van verschillende lengte en dikte, en geschikt voor alle soorten van TIMMERWERK.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris

Op de PLAATS van den Heer J. C. VAN HASSELT is te bekomen: eene groote partij DENNEN BOONSTOKKEN. UIT DE HAND TE KOOP:

eene komplette APOTHEEK, nagelaten door den Heer Med. Doctor W. J. TERSCHOUW. Te bevragen bij deszelfs WEDUWE, te Oude Pekela.

H. POTHOFF BECKERING, Verwer en Glazenmaker, berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij VERHUISD is uit de Heerestraat achter de KORENBEURS, letter G, no. 4; bevelende zich verder in hunliedergunstig aandenken.

N.B. Om Abuizen ten mijnen nadeele verder voor te komen, verzoeke nauwkeurig op NAAM en WOONPLAATS te letten.

Gebroeders KRIEGSMANN, Hof-Optici uit MAAGDENBURG,

alhier gelogeed in de Nieuwe Munster, bij den Heer FRIGGE, herinneren door deze, dat zij met hunne Verzameling van OPTISCHE en MATHEMATISCHE INSTRUMENTEN, benevens BRILLEN voor Oude en Jonge Liederen, alles breeder omschreven in de Groninger Couranten van den 19 November j.l., en welke daarbij zoo gunstig door den Heer Med. Doct. HUBER en den Heer MENSERT, van Amsterdam, aanbevolen zijn, uiterlijk tot ZATURDAG, den 7 dezer, alhier vertoeven zullen; terwijl zij zich nogmaals vriendelijk aanbevelen, en hopen, verder met een talrijk bezoek vereerd te zullen worden.

Mr. B. E. DE BOER & ZONEN, gekwalificeerde Kollektors der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, aan de Vischmarkt, te Groningen, bij wie in de afgelopen Loterij eenige kapitale Prijzen zijn gevallen, die reeds door hunne Gedelegeerden zijn opgegeven, zijn voor de 179ste LOTERIJ (waarvan de Eerste Klasse op Maandag, den 9 December 1839, zal beginnen te trekken) LOTEN in Koop voor ALLE KLASSEN te bekomen: een Heel Lot f 69—00, Half f 34—50, Vijfde f 13—80, Tiende f 6—90 en een Twintigste f 3—45; alsmede in Koop voor de EERSTE KLASSE: een Heel Lot f 14—00, Half f 7—00, Vijfde f 2—80, Tiende f 1—40 en een Twintigste f 0—70.

N.B. Bij deszelfs wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

Bij M. M. LÖWENSTEIN, in de Pelsterstraat, bij wien in den loop van dit jaar de f 25,000, f 7500, f 1500 en f 1000 en de PREMIE van de f 100,000 zijn getrokken, zijn in de afgelopen 178ste LOTERIJ de volgende PRIJZEN en PREMIËN getrokken, als op:

No. 4834, een heel Huurlot, f 20,000,
» 15898 » » » » 2500,
» 25141 » » » » 1500,
» 25124 » » » » 1000,
» 4982 de PREMIE van de » 60,000,
» 25018 » » » » 2500,

en meer andere PRIJZEN van f 400, f 200 en f 100.

Bij deszelfs zijn voor de 1ste KLASSE der 179ste LOTERIJ te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, zoowel in Koop als in Huur.

N.B. R. ZONDERMAN

maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij gearriveerd is uit Friesland met eene schoone partij BAARS en SNOEK; liggende met zijn Schip kort bij den Steentilpoortenboog, Oostzijde. Verkoopt dezelve voor eenen ci-vielen prijs.

A. ROWLAND EN ZON, 20 Hatton Garden, te Londen,

hebben de eer het Publiek te berigten, dat zij aan hunne hierna gemelde Agenten gezonden hebben eene aanzienlijke kwantiteit der volgende oorspronkelijk vervaardigde Artikelen, als:

ROWLAND'S MACASSER-OLIE.

Deze Olie bezit de wonderbaarste eigenschap, om op kaal geworden plaatsen het Haar wederom te doen groeijen, bevestigd door getuigschriften van de voornaamste Personaadjen, in alle oorden der wereld, en belet, tot het laatste tijdperk des levens, het Haar uit te vallen of grijs te worden. Deze onvergelykelijke Olie is even nuttig voor beide Seksen; want, terwijl zij de vrouwelijke schoonheid bevordert, verhoogt zij, door het sterker doen opgroeijen der Bakbaarden, Knevels, enz., het deftige van het mannelyk voorkomen.

Alle echte Flacons en Flesschen zijn geteekend A. ROWLAND EN ZON, 20 Hatton Garden, en gecontrasigneerd: ALEX ROWLAND.

ROWLAND'S KALYDOR,

als onschadelijk gewaarborgd, en voortbrengende eene uitstekende blankheid van Hals, Handen en Armen, en aan de Gelaatskleur eenen jeugdigen bloei gevende, verdrijft alle Huid-uitslag, en verleent, door de pijnen in de Borsten te gertezen, eene genoegelijke verligting aan Vrouwen, die zelve hare Kinderen zogen.

Voor Mannen is na het Baardscheren deze Olie een middel ter verdrijving van het pijnlijk gevoel der Huid, welke zij glad en zacht maakt. De prijzen zijn 4 shillings 6 pences, en 8 shillings 6 pences per Flacon.

ROWLAND'S ODONTO, of

PAREL TANDPOEDER,

door de Londensche Geneeskundige Faculteit aanbevolen als het zachtste Tandpoeder, vervaardigd uit de zuiverste en zeldzaamste uit het plantenrijk ontleende bestanddeelen, en als een nimmer falend middel tegen alle ongesteldheden of kwalen, aan welke de Tand en het Tandvleesch onderhevig zijn. Prijs 2 shillings 9 pences per Doosje.

Bovenstaande Artikelen worden, voor rekening der Eigenaars, verkocht bij J. F. KOETS, te Groningen; C. VAN GORCUM, Provinciaal Drukker van Drenthe, te Assen; den Heer OBELT, te Leeuwarden, en Meisjvr. KESLER, te Franeker.

Aan het MAGAZIJN van MODEARTIKELEN, GALANTERIEËN en PARFUMERIEËN van A. D. BRANDON, te GRONINGEN,

zijn ontvangen:

Oostindische en andere Zijden Foulards, Zijden en Satijnen Tabliers, vele soorten van Cols, Echarpen, Satijnen en andere Balvesten, Zijden Kousen en Sokken, Handschoenen en vele NIEUWIGHEDEN meer, zeer geschikt tot

ST.-NIKOLAAS-GESCHENKEN.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij, bij gelegenheid van het ST.-NIKOLAAS-FEEST, op den 5 dezer, zijnen WINKEL ruim gesorteerd zal hebben van al hetgene, wat men op dien dag te wachten is.

N.B. Het LOKAAL, alwaar men zich bedienen kan van alle VERVERSCHINGEN, zal in gereedheid zijn, onder het genot van het hooren zijner KUNST-SPEELUURWERKEN.

W. BREEDHOFF, Banketbakker.

De ondergeteekende berigt door deze aan zijne Begunstigers, dat hij ruim voorzien is van diverse GALANTERIEËN en KINDER SPEELGOED, geschikt tot ST.-NIKOLAAS-PRESENTJES, en zal daarmede op Zaterdag, den 5 dezer, ten zijnen Huize extra uitpakkt zijn; belovende eene prompte en civiele behandeling.

J. W. ROOSEN,

Koopman in den Achter-den-Muur, het eerste Huis van de Ebbingestraat.

VAN HEDEN AF

kan men ruim voorzien worden van KINDER SPEEL- en ANDERE GOEDEREN voor SINT-NIKOLAAS-GESCHENKEN. Ook verkoopt hij voor zeer geringe prijzen: VIOLEN, GUITARREN, FLUITEN en KLARINETTEN.

L. M. STIKKEL, aan de Groote Markt.

Bij P. J. SIPS, in de Poelestraat,

KINDER SPEELGOED en andere VOORWERPEN, geschikt tot ST.-NIKOLAAS-GESCHENKEN, waarmede hij zich ten vriendelijkste aanbeveelt.

C. H. RICHARD, in de Zwanenstraat,

heeft een mooi Assortement KINDER SPEELGOED, zeer geschikt voor SINT-NIKOLAAS-GESCHENKEN, alsmede onderscheidene soorten van HORLOGIËN en KLOKKEN, en alle soorten van HORLOGIEMAKERSGEREEDSCHAPPEN, ENZ., ENZ.

M. A. BUISKOOL, Bierbrouwer en Mouter te Beerta, berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij thans door eenige in zijne BIERBROUWERIJ gemaakte veranderingen in staat gesteld is, eene zeer uitmuntende soort van BIER te kunnen leveren, bekend onder den naam van PRINCESSE DOUBLE, zijnde zeer heil- en voedzaam, en van eenen hoogst aangename geur en smaak, tegen f 12—00 het Vat, of f 18—00 de Ton; kleinere Fusten naar venant; verzoekt eens ieders gunst en rekom-mandatie.

De Schoolonderwijzer K. K. MIDDEL, te Winschoten, vraagt zoo spoedig mogelijk een' ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang; in het laatste geval niet beneden de 20 jaren, tegen een goed Salaris, Inwo-ting en Bewassing. Men vervoegte zich liefst in Persoon.

Worden, zoo spoedig doens, GEVRAAGD:

Twee KAMERS en eene KEUKEN, liefst GEMEUBELEERD. Adres bij den DRUKKER DEZER.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . . . van 4 Ponden f 0—38, per Pond f 0—09½.
De Grofweiten Bol . . . » 5 Onzen - 0—13½, » » - 0—27.
De Fransche Bol . . . » 3 Onzen - 0—14½, » » - 0—48.
De Regelwegge . . . » 3 Onzen - 0—13, » » - 0—44.
De Hollandsche of Tarwebol » 3 Onzen - 0—12½, » » - 0—41.
GRONINGEN den 2 December 1839.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 29 November. TARWE traag afgaande: 68, 70 n. roode Oml. f 8.75, f 9.25. - 68, 70 n. Old. f 8.50, f 9. - ROGGE en BOEKWEIT met weinig handel: 64, 66, 68 n. Rogge f 4.85, f 5.35, 85. - 60, 62, 64 n. grize Zand-Boekweit f 5.15, 45, 75. - 62 n. zwarte f 5.30, - 64 n. Veen f 5.35. - GERST niet driftiger: 62, 64, 66 n. Winter f 4.60, 85, f 5.25, - 62, 64, 66 n. Zomer f 4.30, 60, 95. - 60 n. Knobbe f 5.50. - HAVER vond minder vraag en ging 10 a 15 cents lager af: 41, 44, 47, 60 n. Dikke f 2.75, f 3.10, 35, 40, 75. - 35, 38, 41 n. blanke Voer f 2.10, 40 a 45, 70 a 75. - 38, 40, 42 n. zwarte dito f 2.40, 60, 75. - PAARDENBOONEN f 5.50, 75, f 6. - GROVE GORT f 9.55, 65. - Parel dito de 100 Ned. f 13 a f 15. - KOOLZAAD still: f 3.00, f 9.25. - RAAPOLIE f 32.50 a f 33. - BOTER ½ Ton f 28 a f 28.

AMSTERDAM, den 29 November. TARWE en ROGGE met weinig handel bij vorige prijzen: 124 n. o. b. Pools. Tarwe f 335, - 119 n. n. Gron. f 292. - 128 n. jar. b. Pools. f 360, - 126 n. dito f 355, f 360. - Rogge: 118 n. j. Pools. f 158. - GERST prijshoudende: 94, 95, 98 n. n. Vries. winter f 158, f 164, f 170. - HAVER in een doen: 83 n. n. fijne f 120, - 84 n. o. dikke f 126. - BOEKWEIT zonder handel. - KOOLZAAD in een doen: Oostvr. 47½ p. vl., - Vriesch 47 p. vl., - op 9 vat dadelijk 57 p. vl., - LIJNZAAD onveranderd: 140 n. Riga Dronjaner f 260, - 108 n. Tilsch f 235, - 109 n. Kon. f 225. - RAAPOLIE was in een: per 6/w. f 34, - vlieg. f 33. - bij volgbrieven f 32, 25 a f 32.50, - Dec. f 32 a f 32.25, - Mei f 32.75 - LIJNOLIE per 6/w. f 29, - vlieg. f 28. - HENNEPOLIE per 6/w. f 33.50, - vlieg. f 32.50.

LONDEN, den 25 November. Gedurende de vorige week was de markt in TARWE uitermate gedrukt, en Vrijdag gingen de prijzen achteruit. Heden ochtend was een goede voorraad inlandsche ter markt, waarvan het grootste gedeelte door den vrochtigen staat des omprings was aangedaan, en niet dan nadat in eene prijsvermindering van 2 a 3 sh. werd bewilligd, konde in den afzet eenige levendigheid komen. Vreemde wordt bij kleine hoeveelheden tot circa dezelfde koersen genomen. - GERST gaat bij 2 sh. minder geld niet dan tragelijk van de hand. - HAVER is 1 a 2 sh. beter koop.

Van den 27sten. De prijzen van TARWE waren heden morgen zonder verandering. Vreemde werd vast op de koersen van jongst. Maandag gehouden. Doordien de gemiddelde prijs der laatste zes weken van Tarwe wederom tot op 69 sh. is gerezen, werd heden het inkomend regt van Tarwe tot op 18 sh. 8 p. verlaagd. Hetzelfde zal echter niet lang op deze laagte blijven, doordien de meeste binnenl. markten thans dalende zijn.

PRIS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te AMSTERDAM, den 30 Nov. Werk. Sch. 2½ pCt. 51½ a ½. Dito 5 pCt. 98 a ½. gebi. 98; Kansb. f 23½ a 24; syndik. 4½ pCt. 93½ a ½, gebi. ½; Handelsm. 4½ pCt. 162½ a ½, gebi. ½; O. I. Leening 5 pCt. 96½ a ½; Spanje, Ardoin 5 pCt. 24½ a ½, gebi. ½; Dito onbep. pCt. 103½ a 104; 22½; Fransche Uitgestelde 7½ a ½; Rusl. H. en Comp. 1798 en 1816, 5 pCt. 103½ a 104; Dito 1828 en 1829, 5 pCt. 103½; Dito 1831 en 1833, 5 pCt. 98; Inschr. in Assign. 6 pCt. 67½; Braz., Oblig. te Lond. 5 pCt. 74½.

In Hollandsche fondsen was de markt over het geheel stil; de prijzen waren alle zeer vast, en van eenige zelfs iets beter dan gisteren.

In Spaansche fondsen was de handel vrij levendig, en, ten gevolge van de hernieuwde prijsverbetering van Parijs en Antwerpen, was de stemming daarin zeer willig, en vertoonden er zich vele koopers; de prijs der Ardoin bleef, na eenige variatie, 1½ pCt. hooger dan gisteren. Ook de Coupons vonden, tot merkeijk hooger koers, koopers. In de andere vreemde effecten ging weinig om. Columbianen iets meer aangeboden.

Columbia 2de leening, a 100 p. st. 19½. Dito a 250 18½. Coupons Ardoin 19½ a ½. Koers van het Geld: Beleening 4½ a 5. Prolongatie 4½ a 5. Wissel-Disconto 5 pCt. Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 51½ a ½. Kansb. f 23½. Handelsm. 162½ a ½. Ardoin a 85 p. st. 24½.

Van den 1 December. EFFEKTEN-SOCIETEIT. (Te half vijf.) Integr. 2½ pCt. 51½, ½. Handelsm. 4½ pCt. 162½. Syndik. 4½ pCt. 93. Ardoin 23½, 4½, ½. Dito Coup. 104½, ½. Fransche Uitgest. 6.

Hollandsche fondsen prijshoudende. Ond-Syndikaat, aanvankelijk a 93 gedaan, bleef op het einde tot hoogere prijzen gevraagd. Tegenover de geheel onverwachte daling der Ardoin te Parijs, ging de prijs alhier even snel achteruit als dezelve gisteren gestegen was en blijft, na eenige affaare, bijkans 1 pCt. beneden den slotkoers van gisteren.

PARIJS den 27 November.

Een andere beestentemmer, de heer *Carter*, heeft gisteren zijne vertooningen in het cirque olympique begonnen. De zaal was vol. De worsteling van *Carter* met eenen tijger, zoo fraai als men er immer eenen heeft gezien, lokte daverende toejuichingen uit. *Van Amburg* spant, ten overstaan van zulk eenen mededinger, al zijne krachten in het werk. Hij heeft in de dagbladen de geruchten wegens zijne ongesteldheid doen tegenspreken; eerstdaags zal hij weder zijne vertooningen aanvangen.

Het nieuws van den dag bepaalt zich bij het gerucht van eene nieuwe leening, ten behoeve van Spanje, welke echter waarschijnlijk even weinig vruchten zal dragen, als al de vroegere geruchten dienaangaande. — Ook wil men weten, dat er een oproer te St. Domingo zoude zijn uitgebroken, doch men hecht daaraan weinig geloof. — Eindelijk zegt men nog, dat de Sultan de pachaliks van het rijk in prefekturén veranderd heeft, die voortaan *Mudio* zullen genoemd worden. — Uit Spanje is niets van eenig gewigt bekend.

Onlangs heeft een Duitsch blad, op grond zijner Parijsche correspondentie, aangekondigd, dat alles werd voorbereid tot het overgaan van de hertogin van *Orleans* tot het Roomsche-Katholiek geloof. Heden vindt men in het *Journal des Débats* een artikel waarin dit blad, de geestelijkheid misprijzende van de hertogin, gedurende hare reis naar Port Vendres, bijna geen oogmerk rust te hebben gelaten, om haar tot het overgaan tot de Roomsche kerk aan te sporen, zich tevens zeer sterk uitlaat tegen alle met veel geruchts plaats hebbende bekeerdingen. Onze bijzondere correspondentie meent in dit artikel eenen wenk te zien, dat de overgang tot de Roomsche kerk wel zal geschieden, maar dat dezelve zoo stil mogelijk zal gebeuren.

Ten aanzien van de zending van den ridder *Rochussen* bij het Kabinet der Tuilleriën, leest men in den *Temps*, dat, hoewel de Nederlandsche koloniën eene groote uitbreiding aan de kultuur van de suiker hebben gegeven, derzelver opbrengst echter niet zoude voldoen aan de behoeften van het gebruik in het Moederland of in de Staten, die de Duitsche tolvereeniging uitmaken. Tot dus verre heeft de aanvoer van suiker uit Brazilië en Havannah in die behoefte voorzien, en men wil als nu weten, dat de ridder *Rochussen* aan Frankrijk concessiën zal aanbieden, ten einde een groot deel daarvan naar Holland te kunnen vervoeren; naarmen zegt, de helft van den aanvoer regtstreeks uit de plaatsen der produkten, door middel van Fransche of Nederlandsche schepen, en die in de havens van Nederland zullen toegelaten worden, tegen voldoening van veel minder regten, dan die voor alle de andere vreemde suikers betaald worden.

Uit Dieppe schrijft men, dat de haringvangst dezer dagen niets beduidend is geweest. De haring-scholen schijnen die wateren geheel te hebben verlaten. De verslagenheid der bewoners is groot. In Engeland moet de vangst evenmin van belang zijn geweest.

Van den 29sten. De *Gazette des Tribunaux* berigt, dat gisteren avond, omstreeks te 8 uren eene hevige ontploffing, in den omtrek van het *Palais Royal*, heeft plaats gehad. Eene aanzienlijke menigte stroomde naar de straat *Montpensier*, op de plaats, vanwaar de uitbarsting was uitgegaan, en alwaar de sporen van de schrikbarende uitwerking zich van alle kanten vertoonden. Ten gevolge van eenen gelukkigen samenloop van omstandigheden, heeft dit ongeval geene slagtoffers gehad, hoewel men er tot nu toe nog niet in geslaagd schijnt te zijn, iets te vernemen omtrent het doel of omtrent de aanleggers van dezen verfoeilijken aanslag. De zamenstelling van het helse werktuig moet insgelijks niet bekend zijn. Zoo veel is zeker, dat, indien zich op dat punt eene groote menigte had bevonden, de daaruit voortgevloeide rampen niet zouden te berekenen zijn.

Het openbaar gezag moet zich te meer de opsporing der schuldigen ter harte nemen, daar het in beslag nemen der papieren van den heer *de Crouy* geenen twijfel meer overlaat wegens de dolzinnige ontwerpen van zekere lieden, die in naam van *Lodewijk Bonaparte* eene partij willen vormen. Dat de uitbarsting geene noodlottige uitwerkselen heeft gehad, is aan een gelukkig toeval toe te schrijven; maar blijkbaar is de kardoes in eene volkrijke buurt neêrgelegd geworden met geen ander oogmerk, dan om vernielingen te veroorzaken, welke de ontwerpen der aanleggers van wanordelijkheden konden begunstigen. Het is genoeg, een zoodanig feit bekend te maken, om de publieke meening te doen inzien, wat voor mannen het zijn, die, ter bereiking van een doel, hetwelk zij verzeefs najagen, in staat zijn het leven der stille burgers in de waagschaal te stellen.

BELGIE.

BRUSSEL den 27 November.

Men gelooft, dat de gisteren in den *Messageur de Gand* vervatte verklaring, dat de heer *d'Herbigny* schrijver is van het geïncrimineerde artikel, een einde zal maken aan de begonnen strenge geregelijke maatregelen, welke buitendien, in deze tijden van rust en vrede, zelfs door de vrienden der regering met leedwezen gezien worden. Men beschouwt dezelve als noodeloos en belagchelijk, nadat men vroeger de hevigste persoonlijke aanvallen tegen alles, wat de natie voor eerbiedwaardig houdt, ongemerkt heeft laten voorbijgaan.

Van den 28sten. Onze dagbladen houden zich heden bezig met de uitgifte van valsche bankbriefjes van de algemeene maatschappij ter bevordering der volksvijt. Men heeft als vervaardiger dier valsche bankbriefjes gearresteerd eenen Brusselschen kantoorbediende, *Charlier* genoemd, terwijl zekere weduwe *Scarron Cado*, die dezelve hier en daar uitgaaf of trachtte uit te geven, almede in hechtenis is genomen. Uit een berigtje, door de *Société générale* in sommige der dagbladen geplaatst, blijkt intusschen, dat het getal der in omloop gebrachte valsche bankbiljetten van 509 frs. slechts vijf bedraagt, dat zij geheel met de hand zijne nagemaakt, zoodat iemand, in het allerminst in zaken bedreven, dezelve niet zoude hebben aangenomen.

Uit Parijs meldt men gisteren het volgende: »Op het oogenblik van het verzenden van dezen brief worden de bureaux van het dagblad *le Capitole* bestormd door agenten van het gezag en eenen commissaris van politie, die al de papieren en correspondentiën met de meeste nauwkeurigheid doorsnuffelen. Onderscheidene leden der redactie zijn in hechtenis genomen.»

Te Antwerpen is op de *Place Verte* ter bezigtiging gesteld het model van een standbeeld van *Rubens*, hetwelk te Antwerpen (het is echter nog niet bepaald waar) zal worden opgericht. Hier en daar worden door de kenners eenige gebreken opgemerkt, het geheel schijnt echter vrij wel te voldoen.

Het met geene genoegzame voorzorgen drijven van vee door de stad heeft gisteren een droevig ongeluk ten gevolge gehad. De kinderen van den heer B..., raadsheer bij het hof van rekeningen, liepen gisteren in den omtrek van de poort van Namen wandelen, toen eentrop kwaadaardige ossen hen is komen vervolgen; een der kinderen, een jongetje, is door een dier ossen achterhaald, op de hoorns genomen, en ettelijke voeten ver gesmeten. Het kind is deerlijk gewond.

Van den 30sten. Onze ingewonnene bijzondere berigten geven ons regt, om aan de volgende tijding geloof te hechten, die, gisteren door de *Emancipation* medegedeeld, heden door al onze dagbladen wordt herhaald:

Men verzekert, dat de commissie van liquidatie op het laatst der volgende week naar Utrecht zal vertrekken. De difficulteiten, die tusschen de leden der beide commissiën gerezen waren, en die voor het oogenblik derzelver zamenkomsten hadden afgebroken, schijnen door de zorgen der diplomatie opgeheven te zijn. Alles doet dienvolgens thans onderstellen, dat de beginselen, op welke de grondslag der liquidatie tusschen Holland en België moet berusten, eerlang aangenomen en de werkzaamheden dezer liquidatie met ijver voortgezet zullen worden.

Eene vrij merkwaardige tijding is die van het organiseren eener meeting te Kortrijk, om te protesteren tegen de gevoelens en bedoelingen, welke de heer *Kats* in de republikeinsche meetings verkondigt. Het zal meeting tegen meeting, club tegen club zijn. Wij zijn nieuwsgierig te zien, tot hoe verre het gouvernement de behoudende club zal beschermen.

Heden wachten wij te Brussel Koning *Leopold*, aan wien de stad Luik, zegt men, gisteren eenen volkomen plegtstatigen ontvangst heeft bereid. De Koningin zoude zich naar Luik den Koning te gemoet begeven.

De kamers zullen vermoedelijk tegen aanstaanden Maandag door hunnen president worden geconvocéerd.

GENT den 27 November.

Een diefstal, opmerkelijk, zoo uit hoofde van deszelfs belangrijkheid, als uit hoofde van de stoutheid des plegers, heeft gisteren alhier ter stede plaats gehad.

Een wel gekleed persoon, die met eene zeer elegante dame in het hôtel der posten was komen logeren, is gisteren morgen met ettelijke bankbriefjes, ter waarde van 22,000 franken, verschenen aan de bureaux van den heer *van den Eecken*, agent van de Algemeene Maatschappij. Zijn verzoek aan den directeur was, hem dezelve, tegen een kwart percent premie, tegen goud in te wisselen. Hij ging, zeide hij, een buitenlandsch reisje doen; bankbiljetten of zilvergeld zouden hem dus lastig zijn. De heer *van den Eecken* ontving den onbekende met alle beleefdheid, en aarzelt geen oogenblik de bankbriefjes te wisselen. De vreemdeling neemt het goud en vertrekt. De directeur ziet de bankbiljetten nog eens na, krijgt vermoeden, raadpleegt zijne

registers en ziet, dat het nummer van een der briefjes verdubbeld is van een reeds vroeger betaald briefje. Hij zendt onmiddellijk zijne bedienden uit, om den bedienden zoo mogelijk, weder op te sporen, en zendt zijn opzigt naar de meeste kamers. Aan het hôtel der posterijen had men den man niet meer gezien. Binnen het half uur was ook de geheele politie op de been.

Intusschen waren de bedrieger en zijne medeplichtige, na het volbrachte feit, elk eenen afzonderlijken weg gegaan. Hij had plaats genomen op den spoorwagen naar Wetteren. Zij had eene vigilante genomen, om zich naar de poort van Antwerpen te laten brengen. Op de hoogte van het groote dok is zij erkend en gearresteerd geworden. Zij heeft eene poging gedaan, om zich in het water te werpen, maar is hierin verhindert geworden.

Misschien heeft zij eenige inlichtingen gegeven omtrent de rigting, door den hoofdader genomen. Zoo veel is ten minste zeker, dat de commissaris van politie *Verhulst* zich onmiddellijk met een' bediende uit het hôtel der posterijen naar Wetteren begeven heeft, en dat de eerste persoon, dien zij, bij het uitstappen uit het rijtuig, zagen, de persoon was, dien zij zochten. Hij is naar Gent terug gevoerd en in verzekerde bewaring gesteld. Zijn naam is *Charlier* en het schijnt, dat hij te Brussel woonachtig is. Men heeft een twaalfstal kleine sleuteltjes, ettelijke bankbriefjes en voor eenige honderden franken aan geld bij hem gevonden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 28 November.

Gedurende de afwezigheid van den raad van gezantschap, den directeur van het entrepôt te Amsterdam, *J. J. Rochussen*, is met de interimaire waarneming in laatstgemelde betrekking belast de controleur bij 's Rijks entrepôt aldaar, *H. L. Scholleanger*.

Gelijk men weet, zal de Tweede Kamer aanstaanden Maandag, des namiddags te twee uren, hare werkzaamheden hervatten.

Van den 30sten. Op de bedenkingen, vervat in de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, omtrent de begrooingswetten van 1840, heeft de Regering, naar men thans verneemt, hoofdzakelijk geantwoord: dat het in den tegenwoordigen stand van zaken onmogelijk is, ontwerpen van eenen blijvenden aard voor te dragen, welke reeds op den 1 Januarij 1840 derzelver toepassing zouden kunnen vinden; dat men derhalve alle uitgaven, zoo gewone als buitengewone, voor de volgende dienst, op ééne en dezelfde begrooing heeft moeten brengen; dat eene vergelijking der voorgestelde begrooing met die van het loopende jaar geenen redelijken grond kan hebben, omdat in aanmerking moeten genomen worden de mindere overdracht van schuld aan België, het nog niet kunnen terugbrengen van de uitgaven van het departement van oorlog tot het gewenschte laag peil, en het uittrekken van eene aanzienlijke som voor de amortisatie, welke in de laatste jaren was achterwege gelaten; dat de Regering, wel niet kunnende deelen in het gevoelen omtrent het geheel ongenoegzame van de inrigting en werkzaamheden van de Algemeene Rekenkamer, echter de mogelijkheid erkent, om daarin verbeteringen te brengen, welke dan ook later een punt van overweging zullen uitmaken; dat er in de kosten der gezantschappen geene vermeerdering van uitgave heeft plaats gehad, zijnde op dat punt sedert 1830 eene som van f 235,125 bezuinigd; dat de gezanten bij den Duitschen Bond, bij den Pauselijken Stoel en in Zweden op eene wettige wijze hunne hoedanigheid van Nederlanders hebben behouden; dat het belang der zending naar België vorderde, op geenen minderen voet te worden ingerigt; dat door de veranderde betrekkingen met het Duitsche Bondgenootschap de noodzakelijkheid van eenen gezant aldaar te houden niet is opgeheven; dat in de vereeniging der administratie voor de Nationale Nijverheid met het Departement van Buitenlandsche Zaken niets oneigenaardigs ligt, staande ten minste de helft der werkzaamheden van de nationale nijverheid in een naauw verband met de buitenlandsche betrekkingen; dat de uitgaven voor het vak der nationale nijverheid afzonderlijk geadministreerd, en nimmer door eenigen anderen post aangevuld is geworden; dat het geuite verlangen, dat jaarlijksche volledige tabellen van de behandelde geregelijke zaken aan de Staten-Generaal zouden worden overgelegd, tot geenerlei uitkomst kan leiden; dat de Regering zich nog niet van de ontoereikendheid van het personeel der griffiën bij de regtbanken heeft kunnen overtuigen; terwijl zij ook geene termen vindt, om het getal leden der arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch te vermeerderen; dat de vestiging van een geregtshof, ter vervanging der criminele regtbank in Holland, strijdig zoude zijn met de grondwet, die het instellen van twee hoven in ééne provincie (Noord- en Zuid-Holland) niet toelaat; dat de Regering bedacht is op eene herziening der wetten op de nationale militie, en dat zij thans beraadslaagt over eene wet, om bij de ligting van 1840 te behouden de vrijstelling van lotelingen, welker broeders als mobiele schutters of vrijwilligers gesneuveld, overleden of om bekome lichamsgebreken ontslagen mogten zijn; dat het ondoelmatig zoude zijn, ook uit hoofde van staatkundige redenen, om tot de opheffing van eene of meerdere der rijks hoogeschoolen over te gaan; dat het moeilijk zoude zijn, om aan de steden, waar die hoogeschoolen gevestigd zijn, uit dien hoofde nog meerdere lasten op te leggen, dan zij thans reeds dragen; dat de vermeerdering van f 1600 in de uitgaven voor de Leidsche hoogeschool zal dienen ter bezoldiging van twee *Adjutores Interpretis Legati Warneriani*, waarvan de een het Turksch, de ander het Perzisch zal onderwijzen; dat de gevraagde verhooging van f 6000 voor inteekening op boekwerken, enz. voornamelijk moet strekken tot de zoo noodzakelijke ondersteuning van gouvernementen wege aan belangrijke natuurkundige werken betrekkelijk de O. I. Bezittingen; dat het ophouden van subsidie aan het Koninklijk Instituut te Amsterdam de geheele vernietiging van die inrigting waarschijnlijk zoude ten gevolge hebben; dat de akademie van beeldende kunsten en de muzikalscholen niet zonder groot nadeel voor de kunsten kunnen gemist worden, en dat overigens de kosten tot derzelver instandhouding grootelijks door de provinciën en steden gedragen worden; dat het ontoereikende van vele predikants-traktementen groote bezwaren heeft doen ontstaan, waarin echter de schatkist in eene zeer geringe mate heeft kunnen voorzien; dat het middel tot het verleen van subsidiën aan R. K. kerken gevonden is uit het overschot van sommige artikelen der begrooingen van het departement voor de zaken der R. K. eeredienst; dat de voorgestelde begrooing voor de zeemagt benodigd is tot het eenigermate behoorlijk voorzien in de behoeften van de dienst; dat de Regering overigens erkent de noodzakelijkheid, om de ernstigste aandacht op het zeewezen te rigten en dienaangaande niet met al te groote karigheid te werk te gaan; doch dat geen vooruitzicht kan worden gegeven op eene vermindering van uitgaven bij de kostbare afzonderlijke maritieme etablissementen.

Vervolgens meer bepaaldelijk overgaande tot de antwoorden op de bedenkingen der afdeelingen, die het financieezen raken, zegt de Regering: dat tot nog toe de post der begrooing wegens betaling der nationale schuld slechts datgene vermeldde, wat werkelijk te Amsterdam betaald werd, dat is: na aftrek der renten van de ingeschrevene kapitalen op het bijboek te Brussel en die van openbare instellingen en comptabele ambtenaren in de Zuidelijke provinciën; dat thans echter op de begrooing gebragt is het juiste bedrag der verschuldigde renten, daarin begrepen het bijboek te Brussel; want dat dit een en ander een geheel uitmaakte; waarop dan is afgetrokken de vijf millioenen rente door België te voldoen; dat men daarbij van de onderstelling is uitgegaan, dat de overgang van schuld uit de 2½ pCts. zal plaats hebben; dat te regt opgemerkt is dat de som van f 2,500,000 aan het Amortissatie-Syndikaat niet geheel vereischt zal worden om den overgang der uitgestelde tot de werkelijke schuld te verzekeren, vermits het Syndikaat in zich zelf een kapitaal heeft bezeten van f 2,072,800, aan voor 1840 uitgelote kansbiljetten en uitgestelde schuld; zoodat slechts ruim f 3,000,000 2½ pCts. zal behoeven te worden aangekocht; dat deze omstandigheid reeds vroeger bestaan heeft, zonder dat zij aanleiding gaf, om de jaarlijksche dotatie van f 2,500,000 te verminderen; zijnde dezelve in tegendeel op die som blijven bestaan, met oogmerk om het overschot daarvan bij het Syndikaat dienstbaar te doen zijn tot het volbrengen van zoo vele andere verplichtingen, als de wetten van den 27 Dec. 1822 en van den 5 Junij 1824 aan hetzelfde hebben opgelegd; dat die dotatie voor de volgende dienst niet kan ontheerd worden, zal overigens, na hetgene door den minister van financiën dienaangaande gezegd is, geen betoog behoeven; dat de Regering geheel het gevoelen deelt, dat het Amortissatie-Syndikaat, na het traktaat van den 19 April 1839, niet meer aan het doel van deszelfs oprigting beantwoordt, en dat mitsdien bij haar het voornemen bestaat, om, nog gedurende de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal, eene wet tot opheffing dier instelling voor te dragen; zullende zij alsdan tevens nopens den toestand van het Amortissatie-Syndikaat alle mogelijke openingen geven; dat, ten aanzien van de nieuwe schuld, men gevolgd heeft de vorige begrooingen, die de toestemming der Staten-Generaal in de laatste jaren hadden ontvangen, en dat men geraden geoordeeld heeft, zulks op dezen voet te laten, tot dat, ten aanzien van eene meer voortdurende zamenstelling onzer begrooingen, bepalingen ten deze zullen kunnen gemaakt worden.

Ten aanzien van het muntwezen, zegt de Regering: dat zij in de eerste plaats op de veranderingen en wijzigingen, bij eene herziening der bestaande instructiën op den muntslag der gouden en zilveren speciën, en in de tweede plaats op de meer-

dere volkomenheid van het technische gedeelte, hare gansche aandacht heeft gevestigd; dat zij tot het besluit is gekomen, om, bij het daarstellen van een nieuw stempelwerk voor de 2½ guldenstukken, ook dat der éénguldenstukken een vormigheidsaankleefte vernieuwen; dat men aan de Munt te Utrecht alle zoodanige verbeteringen gebragt heeft, als waarvoor zij vatbaar was; dat de werkzaamheden aan die Munt belangrijk zijn geweest, zoowel wegens de aanmunt van zilveren specien voor de O. I. als wegens het slaan van gouden tienguldenstukken; welk laatste zeer nuttig zal zijn bij de eventuele intrekking en hermunting onzer inlandsche oude zilveren specien.

Ten opzichte der bedenkingen, het Departement van Oorlog rakende, antwoordt de Regering: dat het cijfer voor dit departement op de begrooting uitgebragt, wegens de nog bestaande gevolgen van den staat van oorlog, niet lager heeft kunnen gesteld worden, doch dat er alle uitzigt op eene aanmerkelijke vermindering voor het volgende jaar bestaat; dat het cijfer voor oorlog op de begrooting van 1806—1809 daarom minder kon geweest zijn, omdat toen noch voor de vestingen Maastricht en Venlo, noch voor die in het voormalige Staats-Vlaanderen gelegen, behoefde gezorgd te worden; terwijl ook de bezetting van Vlissingen voor de helft Fransch was, en dat voorts de sterkte van het leger toen ongetwijfeld minder kon worden gesteld, omdat men bij eenigen aanval van buiten op de krachtadige ondersteuning eener aanzienlijke Fransche krijgsmagt kon rekenen; dat in de laatste jaren veel artilleriematerieel, door aan de opene lucht blootgesteld te zijn, gedeterioreerd is en dus vervangen moet worden; dat de vestingen Geertruidenberg, ter Neuzen en Venlo van alles moeten worden voorzien, en dat zelfs andere vestingen dringende verbeteringen noodig hebben.

Op de vraag, of het krediet van 19 millioenen guldens, voor het buitengewoon van 1839 bestemd, geene sommen beschikbaar heeft gelaten na het traktaat van den 19 April j.l., antwoordt de Regering, dat zij de voldoening nog niet mag ondervinden, daarop eene bevestigend antwoord te kunnen geven, niettegenstaande al hare ernstige pogingen, om tot eene uitvoering van dat traktaat te geraken, in het bijzonder wat betreft de overdragt van schuld ten laste van België; dat die pogingen steeds worden voortgezet, en men zich gelukkig rekenen zal, wanneer, door het terug verkrijgen van de op de schuld betaalde sommen, deze regtmatige vorderingen verevend en aan het dan bestaande overschot op het bedoelde krediet bij de wet eene nadere bestemming kan worden gegeven.

Ten slotte zegt de Regering: »De begrooting bevat het ware overzicht van onze behoeften voor de volgende dienst, doch ook alleen voor die dienst, en eene nadere openlegging van de geldmiddelen, het aanwijzen van al de grondslagen van eenen duurzamen stand van zaken behoort tot de voordragt van de gewone begrooting tegen het jaar 1841, die reeds in bewerking is, en bij welke gelegenheid dan ook de in vele afdelingen verlangde openlegging op de volledige wijze zal plaats hebben, doch om daartoe te geraken, is het allezijs wenschelijk, dat de Regering gerustheid hebbe omtrent de voorziening in de Staatsbehoeften van het jaar 1840.

»Alleen bij die gerustheid kunnen de vereenigde pogingen van de Regering en van de Staten-Generaal goede vruchten dragen; want eene gedeeltelijke voorziening voor het eerstvolgende jaar kan dezelve niet aanbrengen. — Eene kredietwet voor zes maanden zoude al dadelijk de noodzakelijkheid medebrengen, om aanvankelijk alle zorgen te besteden, om voor de tweede helft des jaars nog weder tijdelijk voorzieningen te ontwerpen, en het werk der tienjarige begrooting zoude inmiddels moeten worden verschoven.

»Men hoopt en vertrouwt, dat dit geene plaats zal behoeven te hebben, en dat het openbaar vertrouwen zal mogen bevestigd worden door het aannemen van ontwerpen, door welke alleen bereikt kan worden die gerustheid in de maatschappij, en die zekerheid voor de schuldeischers van den Staat, zonder welke ook de beste ontwerpen van eenen blijvenden aard niet zijn tot stand te brengen.»

AMSTERDAM den 28 November.

Naar men verneemt, heeft de wel eerw. en zeer geleerde heer J. C. Rijk, theol. doct. en predikant alhier, voor de benoeming als hoogleeraar in de Godgeleerdheid, te Groningen, bedankt.

— De heer Sanis te Parijs, vroeger aan het hoofd van een opvoedingsgesticht, heeft dezer dagen een denkbeeld verwezenlijkt, dat voorzeker dikwijls menigen onderwijzer, hetzij dan ook al, wat de uitvoering betreft, in minder grooten omvang, voor den geest gezwefd heeft, en dat als kunstgewrocht met der daad moet bewonderd worden. Op een hem toebehoorend terrein heeft de heer Sanis, namelijk, over de uitgestrektheid van een morgen, een georama, of eene natuurlijke afbeelding der gesteldheid en oppervlakte van Frankrijk doen vervaardigen. Men ziet hier, als van een punt uit de wolken, Frankrijk van het noorden tot het zuiden en van het oosten tot het westen, met al zijne bergketenen en dalen; de 86 departementen zijn alle afzonderlijk aangeduid, eveneens als de hoofdsteden, terwijl, tot meer naauwkeurige nabootsing in de rivierbeddingen, werkelijk water vloeit en de bergen en de dalen uit gewonen aardgrond bestaan.

Van den 29sten. Bij Koninklijk besluit is aan T. J. Zeeman, zeepzieder alhier, een octrooi voor den tijd van tien jaren verleend op de uitvinding eener nieuwe wijze, om kaarsen uit Stearine van vetten, gemengd met was, te vervaardigen.

Van den 30sten. De Literary Gazette, van den 9 Nov., verhaalt wonderen van den zoogenoemden zamengepersten turf, een nieuw surrogaat van steenkolen. De machine, welke lord Willoughby van Eresby tot zamenpersen van turf heeft laten oprigten, levert een zoo uitmuntend resultaat, dat de daardoor verkregene turfsteenkolen met de wezenlijke steenkolen niet alleen wedijveren kunnen, maar ze zelfs overtreffen. De echte zijn namelijk niet geheel vrij van zwavel, en deze zwavel is vooral nadeelig bij de vervaardiging van het staal. De heeren Philp en Whicker, eigenaars der beroemde staalfabriek van Savigny en Camp, te Londen, hebben nu bekend gemaakt, dat de met behulp van dezen zamengepersten turf vervaardigde fabrikaten alle met steenkolen vervaardigde verreweg overtreffen. Voor zoo veel ons bekend is, heeft de zamenpersings-methode van lord Willoughby ook reeds in Duitschland ingang gevonden. Indien deze uitvinding al de voordelen uitlevert, welke men er van opgeeft, zoude zij voor ons vaderland zeer zeker van nog veel meer gewigt zijn, dan voor Engeland, dat buitendien zoo rijk aan voortreffelijke steenkolen is.

— Het heeft Zijner Majesteit den Koning behaagd, bij kabinetsschrijven van den 19 dezer maand, no. 102, goed te keuren de verkiezing van de heeren mr. Isaac de Costa, woonachtig te dezer stede, tot lid, en C. C. Rafn, secretaris van het genootschap voor Noordsche oudheidkunde te Koppenhage, tot geassocieerde der tweede klasse van het Koninklijk-Nederlandsche instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten.

Diezelfde klasse heeft ook nog tot hare correspondenten verkozen de heeren mrs. J. Pan, te Assen, en A. van Halmael, Jr., te Leeuwarden.

Van den 1 Dec. Men schrijft ons van eene welonderrigte zijde, dat de aanmerkingen der Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens het ontwerp van wet betrekkelijk de leening van 56 millioenen ten laste der Overzeesche Bezittingen, aan de Regering aanleiding hebben gegeven om daaromtrent aan de Kamer eene gewijzigde voordragt in te zenden.

Daarbij zal alsnu in art. 1 het gebruik der aangevraagde som meer bepaaldelijk worden aangewezen, terwijl bij een nieuw artikel wordt vastgesteld, dat, onverminderd de vijfjarige mededeelingen aan de Staten-Generaal, omtrent den geldelijken toestand der Overzeesche Bezittingen, jaarlijks aan dezelve opgave zal worden gedaan van de zuivere opbrengst der produkten, en van hetgene in een volgend jaar gerekend kan worden hier te Lande beschikbaar en alzoo voor de begrooting dienstbaar te zullen zijn.

De beantwoording der door de afdelingen gemaakte aanmerkingen, ten opzichte van de aanhangige financiële wetten, bevatten zeer belangrijke mededeelingen.

Daarom is toe te schrijven, dat alle Rijks uitgaven daarop zijn gebragt; dat op dat bedrag echter aanmerkelijke besuinigen kunnen bewerkstelligd worden, en dat dit reeds een punt van ernstige overweging bij de Regering uitmaakt; dat, bijaldien de uitgaven op hare tegenwoordige hoogte mogten blijven, hetwelk evenwel buiten alle verwachting zoude zijn, dan nog de beschikbare middelen voldoende zouden zijn, om die te dekken, zonder tot verdere leeningen toe te moeten nemen; dat, in verband daarmede, de nu voorgestelde leening strekken moet om alles op eenen effen voet te brengen, ten einde niet alleen voor 1840, maar ook voor volgende jaren, in alle staatsuitgaven te kunnen voorzien, en dat de aangevraagde 56 millioenen middelen dienen moeten:

1) Ter verevening van eene som van 40 millioenen tusschen het departement van Koloniën en de Nederlandsche Handelsmaatschappij.

2) Ter betaling van eene som van 10 millioenen, welke, uit hoofde van de buitengewone kosten van oorlog, uit de koloniale geldmiddelen niet heeft kunnen gevonden worden; en

3) Ter voorziening in de behoefte van het Amortisatie-Syndicaat over 1840, tot een bedrag van 4 millioenen.

Met betrekking tot de som van 40 millioenen, merkt de Regering op, dat dezelve te onregt als eene schuld aan de Nederlandsche Handelsmaatschappij is beschouwd geworden, vermits, hoe zeer de Maatschappij op ultimo December die som van het Gouvernement zal te vorderen hebben, dezelve inderdaad niet meer is dan eene onverevende pretensie, waarvoor aan haar de noodige produkten uit den oogst van 1838 en 1839 zijn of zullen kunnen worden afgegeven; terwijl eene vervroegde verevening van die som, welke anders niet dan tegen het einde van 1841 zoude kunnen plaats hebben, noodzakelijk wordt beschouwd:

1) Omdat de Regering alsdan de vrije beschikking erlangt over de opbrengst van de in het aanstaande jaar hier te Lande te verkoopen produkten, bestaande uit restanten van den oogst van 1838, en het grootste gedeelte van dien van 1839; zoodat op die wijze in de Staatsuitgaven op eene voldoende wijze zal kunnen worden voorzien, en

2) Omdat bij de aan de kultures gegevene uitbreiding, en de uit dien hoofde steeds toenemende hoeveelheid van produkten, het kapitaal der Maatschappij ontoereikende is geworden om met de vereischte voorbetalingen den geregelden overvoer en verkoop dier produkten te verzekeren.

De Regering vermeent ook, dat, ofschoon de Oostindische produkten bij voortdurend aan de Maatschappij zullen worden geconsigneerd, het te gelde maken er van, als een uitvloeisel van de voorgenomene verevening, op eenen voor het Gouvernement veel voordeliger voet voortaan zal kunnen geschieden.

Ten aanzien der achterstallige som van 10 millioenen wordt gezegd, dat dezelve het gevolg is van de omstandigheid, dat in de laatste jaren de koloniale geldmiddelen met betalingen zijn belast geworden, welke later gebleken zijn, daaruit niet te hebben kunnen worden gevonden. Ten opzichte van de voor het Amortisatie-Syndicaat over 1840 benoodigde som van 4 millioenen wordt aangemerkt, dat deze behoefte geconstateerd is geworden door de Staatskommissie tot onderzoek van 's Rijks geldelijken toestand.

De Regering geeft de toezegging, dat in den loop dezer zitting nog eene wet zal worden aangeboden tot opheffing van het Amortisatie-Syndicaat met het einde van het jaar 1840; dat alsdan volledige opening van de zaken der administratie zal worden gegeven, waaruit blijken zal, dat die opheffing een blijvend bezwaar voor het Rijk zal opleveren; waarin echter zonder nieuwe leeningen en zonder verhooging van belastingen zal kunnen worden te gemoet gekomen.

Eindelijk wordt nog door de Regering te kennen gegeven, dat men zich vleit, dat nog andere baten zullen kunnen worden aangewezen, strekkende om, behalve de bij Art. 3 der wet op de leening voorgestelde aflossing van f 1,000,000, 's jaars, de schulden van den Staat te doen verminderen.

De beantwoording der aanmerkingen, alsmede eene daarbij behoorende nota, ter toelichting van de wet op de leening, zullen gedrukt, en alzoo openbaar gemaakt worden.

— Uit Brussel meldt men ons, dat aldaar weder op nieuw gesproken wordt van eene vordering van f 8,000,000 van de Brusselsche maatschappij der volksvlijt op het Amortisatie-Syndicaat, welke gelden sinds 1830 onder den advocaat Bondt te Amsterdam berustende waren, en tot welke zaak het vertrek naar de Belgische hoofdstad van den advocaat Faber van Riemsdyk te 's Gravenhage, met den advocaat Brugmans uit Amsterdam, betrekking heeft.

— Van goederhand vernemen wij, dat er hier te Lande regtstreeksche berigten uit Padang op Sumatra ontvangen zijn, loopende tot den 28 Mei j.l. De staat van zaken was aldaar op dat tijdstip zoo gunstig, als men maar eenigzins kon verlangen. Reeds was Baros in onderwerping gekomen, en het Nederlandsche Gouvernement had de hoofden aldaar in hunne waardigheden bevestigd, door de uitreiking van akten van aanstelling.

Overal begon de staat van vrede en rust zich al meer en meer te bevestigen, en de gematigdheid en billijkheid, die in alle opzichten door het Gouvernement aan den dag worden gelegd, dragen niet weinig bij om de achting voor deezelfs gezag in eene groote mate te vermeerderen.

Zulks was, onder anderen, uit twee omstandigheden gebleken: de eerste de ontvangst, die in de zoogenoemde peperhavens, en bijzonderlijk te Troemon, is te beurt gevallen aan het door de Ned. Handelsmaatschappij uitgeruste schip Sumatra, hetwelk twee ladingen peper heeft bekomen in ruil tegen Nederlandsche lijnwaden en gambier; de tweede het vrijwillig terug zenden van eene door Atchinezinnen afgehoopen Padangsche prauw, met de moordenaars, alsmede een overgebleven kind van een' der opvarenden, en eindelijk een gedeelte der lading.

Bovendien komen dagelijks nieuwe landschappen langs het N. O. strand in onderwerping.

Te Padang zelve leverde de koffijhandel een gunstig verschiep op; zijnde er van het begin van het jaar tot op het hierboven gemelde tijdstip niet minder dan 50,000 picols koffij van daar uitgevoerd.

ROTTERDAM den 27 November.

Naar men van goederhand verneemt, zoude er alhier een plan bestaan, hetwelk door de heeren van Vollenhoven en Blom zoude worden tot stand gebragt, tot de oprigting van eene stoom-pelmolenfabriek, welke zoude geplaatst worden aan den Oudendijk nabij de Hoflaan, op dezelfde plaats, waar de tegenwoordige molen staat, die dan ook tot dat einde door voornoemde heeren zoude zijn aangekocht.

— In den avond van Zondag l.l. is uit de Leuvenhaven alhier opgehaald het lijk van een' manspersoon, die later gebleken is te behooren tot de equipage van het Engelsche brikship Restles, liggende te Schiedam.

— Heden avond, omstreeks half twaalf, heeft te Rotterdam een der agenten van politie een' jongeling met een pistoolschot onwillekeurig gedood, dien hij voor een' hooswicht hield en wilde vatten. Terwijl hij hem in de borst greep, ging de pistool af, welke hij in den mouw van zijn' jas had verborgen. De agent heeft zich gevangen gesteld.

ARNHEM den 30 November.

Het krankzinnigenhuis te Palermo, op Sicilië — aldus leest men in een reisverhaal van den hertog van Ragusa — wordt bestuurd door den baron Pisani, en is het voorwerp van bewondering en van studie voor den menschenvriend, als eene geheel eenige inrigting van dien aard, en een meesterstuk van verlichte menschenliefde. Kalme en welvaart heerschen in hetzelve; geen enkel middel van geweld wordt er aangewend, en de heer Pisani heeft eene zedelijke kracht geschapen, die voldoende is, om het noodige gezag en handhaving der orde onder de ongelukkigen te bewaren. De arbeid houdt hen bezig en draagt het zijne bij, om hunne denkbeelden te verbeteren; er is bijna niemand, die niet nuttig is voor het huis. Twee vijftien worden genezen; eene opmerkelijke evenredigheid, die hetgene men elders ziet overtreft. Een zonderling middel, dat bij de minst krankzinnigen met goed gevolg gebruikt wordt, bestaat daarin, dat men hen als oppassers van andere krankzinnigen gebruikt. Men laat twee tot eene bepaalde bezigheid uitgaan, en elk der twee is belast, om zijnen medgezel te bewaken, aangezien, zegt men hem, hij alleen de verstandige is. De een bewaakt den anderen en geen van beiden vertoont zijne zwakheid. Het vak der opvoeding brengt dergelijke uitwerkingen voort. Door een jong mensch te herinneren, wat hij doen kan, wat hij gelden kan, wat zijne gesteldheid hem oplegt, verheft hij zich dikwijls tot de hoogte zijner pligten; wanneer men tot de troepen dikwijls spreekt van hetgene zij vermogen, kan men hunnen moed verdoebelen; maar het is opmerkelijk, dat dit middel, als geneesmiddel tegen de krankzinnigheid gebezigd, ook zulke heilzame gevolgen heeft. Het etablissement te Palermo, dat geheel en al eene uitzondering op dergelijke inrigtingen maakt, dat op goede beginselen en een stelsel van menschevriendheid gebouwd is, is eene groote weldaad voor de maatschappij. Het ware te wenschen, dat men elders van de ondervinding, die verkregen is, gebruik maakte, en dat de gouvernementen van Europa bekwame mannen derwaarts zonden, om den loop der behandeling na te gaan.

— Heden heeft de Arrondissements Regthank uitspraak gedaan in de zaak van den predikant der afgescheidene gemeente te Amsterdam, den heer Simon van Velsen, en de wedw. Hof, te Nijkerk.

En op grond, dat de eerstgenoemde als leeraar is erkend bij de afgescheidenen te Amsterdam, en alle gezindheden bij de grondwet gelijke bescherming is toegezegd, dezelve overal in de Nederlanden vermogt te prediken; dat de onderhavige bijeenkomst niet was geweest eene associatie of genootschap op vaste of bepaalde dagen gehouden, door het verrigten der dienst op den 10 September te Nijkerk zich aan geene overtreding heeft schuldig gemaakt en mitdien denzelven vrijgesproken. En ten opzichte van de wedw. Hof in overweging nemende, dat dezelve zonder vergunning van het plaatselijk bestuur hare woning heeft geleend tot de bedoelde bijeenkomst, dezelve, op grond van Art. 294 van het lijfstraffelijk wetboek, verwezen in eene geldboete van f 8, met condemnatie tevens in de kosten.

De ingezondene stukken van K. te M. en van E. . . . te D. zullen in een volgend nummer opgenomen worden.